

PHONG-HOA

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

TÒA SOẠN: N. 2 BOULEVARD HENRI D'ORLÉANS
TRỤ SỞ: N. 1 BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN QUẢN MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG LƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3.000 5.000
6 tháng 1,60 2,60
3 tháng 0,90 1,40
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM HIẾU-SINH

7
cột

VIỆC HỌC NGÀY NAY

Hai mươi năm về trước, nhà nước mở trường dạy chữ lấy, chỉ cốt luyện một ít người biết đủ chữ để giúp chính phủ trong sự giao thiệp với người nước Nam ta.

Trường thông ngôn là một trường mở sớm nhất ở Đông-dương, mà những ông thông ngôn là những người theo học chữ lấy trước nhất.

Từ đó trở về sau, người mình bỏ chữ nho, số nhau ra theo đuổi cái học mới, mỗi ngày một đông. Bỏ nho theo lấy — vì học chữ nho không đủ kiếm ăn, mà chữ lấy hồi ấy, có thể làm cho người mình đạt được cái hy vọng vẫn ước

mong xưa nay; nhiều tiền và danh giá. Thế cái lòng mong mới chính đáng ấy — và cũng cần người làm — nhà nước bắt đầu mở trường, từ bậc sơ học đến trung học. Rồi ban Cao đẳng là cái tuyệt đích của anh em học sinh, ai cũng ước ao mong đến đó.

Sự học ngày một mở mang, nhưng cũng vẫn là tạo ra những người giúp việc nhà nước.

Đến nay, vì nhiều người quá, chính phủ vừa rút lương, vừa hạn chế số người làm tại các công sở: ông tham, ông phán, mai sau sẽ không phải là cái ước mong của các bạn thanh-niên ta nữa.

Nhưng... nếu không vào các công sở

thì đi làm đâu mới được chứ?

Muốn tự mình đứng vững trong cái thời buổi khó khăn này, cần phải có một cái học chắc chắn, thực hành — có thể cho ta một cái nghề để kiếm ăn và gây sự nghiệp.

Chỉ có trường thực-hành kỹ - nghệ, ở Hanoi, Haiphong và trường canh - nông thực-hành ở Tuyên-quang là theo một cái mục đích như thế. Nhưng không mấy người thiết, mà đâu có thiết nữa cũng chỉ đi đến đây là cùng đường.

Còn cái học ở các trường khác, chỉ chú trọng về sách, căn cứ vào nhời giảng của thầy giáo, cái học đó, không làm cho học sinh ta quen biết với sự thực ở đời, và không đủ làm một thứ khi giờ có thể trở lại với sự cạnh tranh kịch liệt. Chữ nhân là chữ bỏ đi.

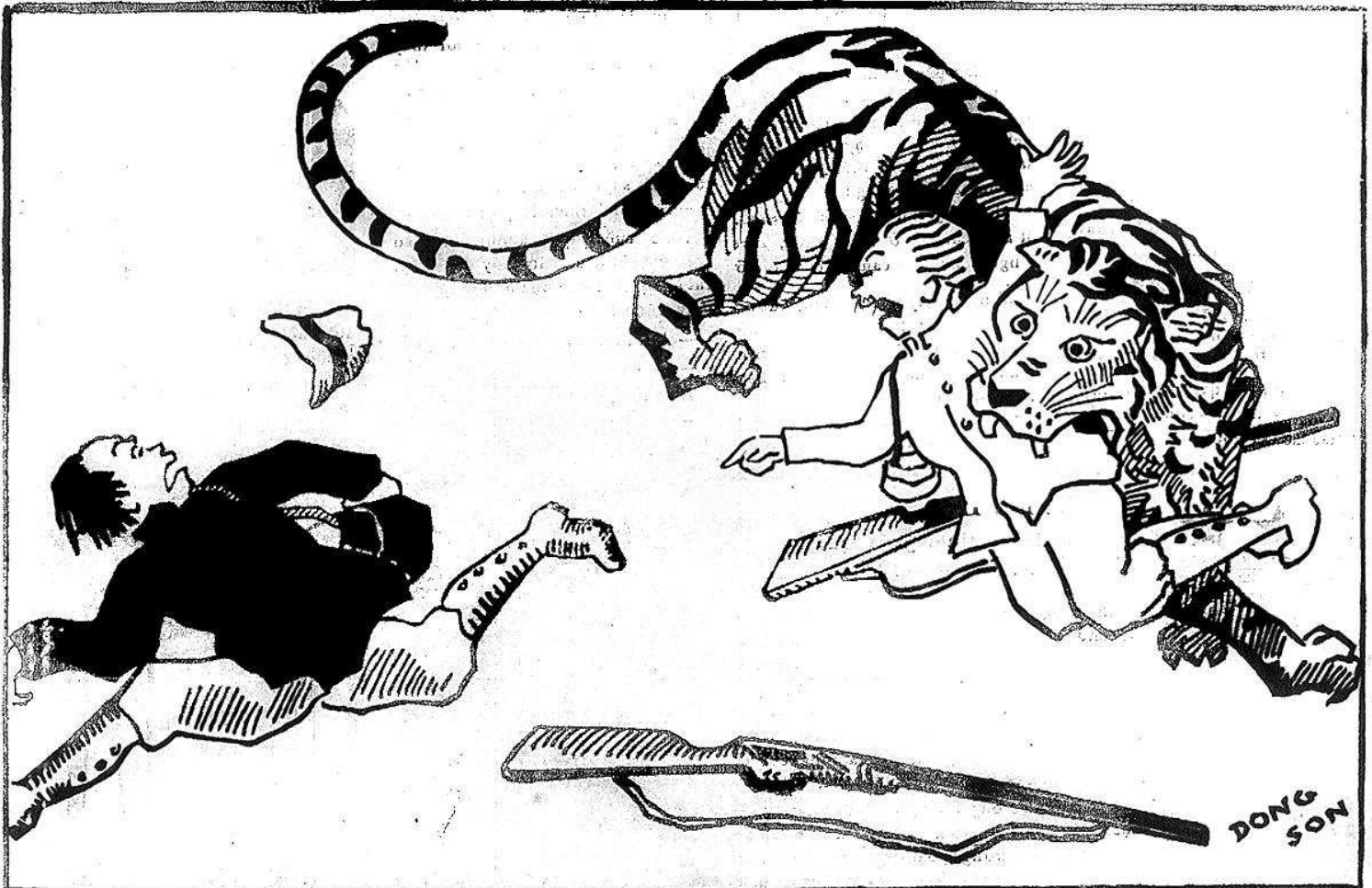
Sự học bây giờ cần phải thay đổi sao cho thích hợp với sự cần dùng mới. Phải làm thế nào cho một người học-sinh, khi ở nhà trường bước ra, không có bở ngỡ vụng về như người lạc lối, mà nếu trong tay họ không có một nghề riêng, thì sự kiếm ăn sẽ khó khăn vô hạn.

Nếu thiếu niên nước ta vẫn hi vọng cái chức ông tham, ông phán, vẫn cho sự nhân là cái mục đích ở đời thì đến lúc ra cạnh tranh để mưu sống, họ sẽ thất vọng rồi đâm ra chán nản.

Cái thuật doanh-nghiệp bắt buộc ta, từ nay, phải tự luyện để có thể theo được con đường mới, để trông lại sự cạnh tranh nó sẽ số đày ta như sông triều.

TU-LINH

SỢ SỰ TỪ HƠN SỢ HỒ

—Anh nhớ về báo nhà tôi đừng chớ còm lỏi nhé!

THẾ GIỚI CŨ MỤC TÀI GIẤY

Buổi học thứ nhất
(1)... -Sau khi xúng xính cái áo lưng rộng, vạt dài chấm đất, vào chiếc lễ bốn lỗ, tôi đã nghiêm nhiên là một người cơ học, một người trong cửa Khổng, sân Trình. Thấy đồ tôi bảo tôi thế, cha mẹ tôi bảo tôi thế, mà tôi cũng hãnh-diện với hai em gái tôi, tự cho rằng tôi là thế.

Tôi sột soạt cái quần vai chực bấu, vạt may chưa giặt lần nào, cặp nạt tay sạt lưng đi lại lại ngoài meo nhà học như cơ ve ngồi ngồi đến những điều quan-tọng. Khi tôi ra sân cúi nhìn vào trong vại nước, thấy bóng cái đầu quần mây vương nhiều lam-giang, trên đỉnh lơ thơ chom tọc đứng sững, thì tôi kêu nước ra rằng cái đầu ấy là đầu tôi nữa. Mãi lúc tôi há mồm, thấy nó cũng há mồm, nhào rống cười nó cũng nhăn răng cười, tôi mới nhận ra được là bóng tôi.

Qua hiên nhà ngang gặp hai em tôi bầy đĩnh, bầy chũa bằng mấy viên gạch cũng mây chiếc vô diêm: tôi vươn cổ dõng dạc rảo bước, không thèm nhìn tới. Người nhớn ai thêm chơi đùa với bọn trẻ con!

Chỉ mười phút sau là tôi hiểu ngay rằng làm người lớn không sung sướng gì, khổ sở, đau đớn lắm. Khổ sở là vì mất tự do: đương thích không làm gì hết, thì phải bắt đi học. Đau đớn là vì chưa nghề ngạo được chữ nào đã bị ngay ba roi mây vào hai móng út.

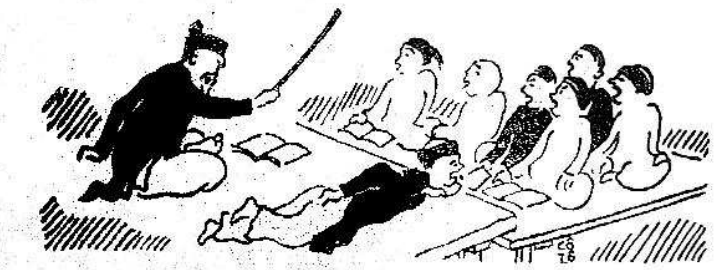
Ba roi đòn ấy là cái kỷ-niệm thứ nhất của đời Hán học của tôi, khiến tôi không bao giờ quên được cái buổi học vô lòng.

Tôi đang phưỡn ngực đi bách bộ, ra rảng trầm tư mặc tưởng thì thấy anh tôi chạy đến ngơ ngạc bảo tôi:

-Mày không lên học à? Thầy đương gắt ần lên kia kia.
Tôi còn làm bộ chứng chạc, thông thả hỏi:
-Thầy gắt cái gì?
-Mày lên mà xem!
Tôi lững lững theo anh tôi lên nhà học.
Trên bộ ghế ngựa quang đầu thầy ngồi tựa khuỷu tay vào chiếc gối xếp

lên, anh chỉ điều ống xe dài và chỉ trập sơn đen bóng nhোáng. Ở phần thấp giải chiếu dậu, đen ngòm những vết mực lổm đổm diêm hoa sơn, bảy anh học trò từ lên 8 cho tới 12 tuổi, đương há hốc mồm, gào từng chữ từng câu thốt thoảng lại gì ngón tay trở vào, đòng chữ trong quyển sách giấy hần dồng bia bởi cây đặt trên ghế ngựa mà hỏi:

-Thưa thầy chữ gì đây a?
Thầy ngồi rung đùi, thì thầm ngâm

thơ, mắt ngược nhìn xa nhà túm tùm cười, vì có lẽ thầy gặp được câu thơ hay. Hề thầy thấy im tiếng học thì thầy lại cúi xuống vớ cây roi mây mà gõ lên đầu một vài học trò, trở nào không may thì bị.

Anh tôi rón rén lại gần chỗ thầy ngồi, chấp tay kính cẩn thưa rằng:
-Bẩm thầy con đã gọi thăng Linh lên rồi đây a!

Thầy cúi xuống, trợn mắt nhìn tôi rồi vừa đập roi xuống giường vừa thét:

-Đi đâu bây giờ mới lên?

Các học trò đứng đọc sách, im tằm tấp, quai cổ lại nhìn. Tôi run rẩy bầy chỉ chực cầm đầu chạy trốn. Thầy như người cơn giận, thông thả giần từng chữ mà gầy rằng:

-Một ngày can hệ ở buổi sáng, một năm can hệ ở mùa xuân, một đời người học trò can hệ ở buổi vô lòng.

Tôi nghe thầy nói ôn tồn, trông thầy đã dẹp cơn thịnh nộ, liền mon men lại gần, ngồi xuống phân ở bên chỗ anh tôi. Thầy vẫn ôn tồn bảo các học trò:

-Chúng mày vạt cổ thăng Linh xuống cho tao.

Mọi người da ran một tiếng, tôi đã thấy nấp trên phân. Tôi giẫy giụa khóc hét, lạng người đi. Thực từ bé đến bây giờ, tôi chưa biết phải đòn là gì, nên tôi sợ hãi khôn xiết kể.

Tôi chưa kịp kêu van, xin tha, thì ba roi đã vun vút quật rất nhanh vào hai móng út.

Tôi ngồi nhồm đậy vừa đập chân xuống phân vừa kêu cha kêu mẹ, vì tôi đau quá. Song thấy thầy gờ roi lên toan vut nữa thì tôi sợ khiếp, nín

bặt Thầy liền gõ đũa roi lên cái đầu trọc của tôi mà nói rằng:
-Linh, mày phải biết, tiên học lễ, hậu học văn. Mày có phúc được nhập môn theo đạo-thánh-hiền mà không biết kính thầy à? Tao đánh cho sáng mắt mày ra, sao mày không lay để ta ơn?

Tôi tuy chỉ thấy khốc mỡ cả mắt vì mấy roi đau quần dít, nhưng ngắm cây roi mây nó còn ngo ngoay ở tay thầy thì tôi chịu ngay rằng lời thầy nói là có lý, liền vội vã đứng dậy chấp tay quí hai lần để tạ ơn và tạ tội. Xong, tôi ngồi xuống phân, i-

«kéo nhị». Thầy liền lại quật lên một tiếng như tiếng sấm, khiến tôi rật mình tuyết ngũ ngựa:
-Học đi! thiên là giới!

Tôi sợ cuống quít, không bịn vào sách mà chỉ chú ý tới cây roi mây, cất giọng nhẹ nhàng đọc đi đọc lại đến mấy chục lần:

-A... thiên là giới, thiên là giới, a... a...

Thầy lại quát:
-Trò tay vào mặt chứ! lịch là cho.

Tôi vọt văng theo dau ngọn roi, trở vào chữ thứ hai:

-Lịch là cho, lịch là cho...

Khi tôi đã học hết chữ thứ tám thì thầy bắt tôi đọc lại hai câu bốn chữ:

Thiên tích thông minh: giới cho thông sáng!
Thánh phủ công dụng: thánh giu công dùng.

Tôi đã loan hồi thầy công dùng là cái gì, nhưng trông thấy ngọn roi mây nấp mây lại thôi. May sao thầy như đọc thấu ý nghĩ của tôi, khoan tha giảng nghĩa rằng:

-Giới cho thông sáng, thánh giúp công dùng, nghĩa là mày mới vỡ lòng thì ông giới cho mày sự thông sáng và ông thánh giúp mày sự công dùng để mày có thể hiểu được đạo thánh hiền.

Tôi cũng không hiểu nhưng vẫn không dám hỏi. Thầy lại giảng:

-Hai câu này là hai câu cũ nguyên cho mày, mà là một đôi câu đối. Khi nào mày học đã khá, thầy sẽ giảng nghĩa cho mày biết chữ nặng đối với nặng, chữ nhẹ đối với chữ nhẹ, hiểu chưa?

Tôi còn hiểu sao được! Nhưng em đầu roi nó kêu cuc cuc xuống sân, như dậm dọa tôi, khiến tôi ập ứng trong mồm:

-Bẩm thầy con hiểu rồi a!
Tôi suốt bảy, tám năm giới, cứ như thế, thầy tôi, cái roi và tôi tuy không ai hiểu ai mà luôn luôn vẫn phải hiểu nhau.

(Còn nữa)
NHỊ LINH

Thiên Hòa Đường (tức Hứa-gia-Ngư y quán) 20 phố hàng Đường Hanoi

Bản đường theo cổ pháp tự chế ra các thứ bào chế, cho đơn bốc thuốc và cao dán hoàn tán, bản đường lại làm đại lý cho mấy nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-dông, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yên, chân châu, mặt gấu, sạ hương, sừng tê giác, sừng linh dương v.v... giá bảo phải chăng, các ngài chiếu cơ lấy lam hoan nghênh.

Trong hiệu có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch làm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão ấu các chứng nội thương ngoại cảm và đàn bà, thai sản, sẵn hậu, điều kinh, bạch đới với trẻ con các chứng, đậu, sởi, cam, tích, kích phong v.v... rất là hiệu nghiệm.
Giá tiền mời đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

THUỐC HO
CULMOGENO
D'HO
CHAI

HIỆU THUỐC TÂY
VỤ ĐO THIN
25-27-29 Phố Hàng Hồ

VỤ ĐO THIN

RƯỢU ĐỎ
VİN
SUPER TONIQUE
MAU HỒ

..TỪ NHỎ ĐIÊN NHỚN..

Ông đồng

Trong bọn đã bà dờ lừa người, khôn ngoan nhất là các... ông đồng. Nào ông thần thánh, tất là được ăn của thần thánh, gũ bự tất là được ăn oản, các ông đồng bị t thể lắm. Có ông lại tự nhận là thần thánh, để được vừa ăn oản, lại vừa hưởng lễ của khách thập phương, cái long tham của các ông chỉ có cái ngu dại của con công, đệ tử là bằng được.

Cũng may cho các ông, các bà, con gái annam thích làm con công, đệ tử, thích lên đồng lắm. Họ thích lên đồng vì nhiều lẽ:

Một là để lập thể thao. Đi bộ ra Đ-

Kính cáo độc giả

Các bạn đọc báo hoặc đã gửi giấy mua năm hoặc vẫn thường nhận được báo xem mà chưa trả tiền, thì từ nay đến hết năm tây xin kíp gửi tiền về cho nhà báo.

Nếu không nhà báo sẽ nhờ nhà giấy thép đòi, tiền phí tổn các ngài phải chịu.

Những bạn ở xa nhà giấy thép không tiện việc gửi ngân phiếu, thì gửi tem về nhà báo cũng nhận (tem 0p05 trở lên)

PHONG-HÓA

son sợ người ta cười, cầm vợt ra sân quần sợ người ta riêu, các cô chỉ còn có cách lên đồng là cha mẹ - nhất là mẹ không cấm mà thiên hạ không ai nói gì.

Nhấy mùa trong một giờ đồng hồ, lại quát tháo rầm rĩ, có khi lại cất lưới bay thất cổ, mấy nhà thể thao có tiếng có lẽ cũng không dám vào phá cái kỷ lục đáng sợ ấy!

Hai là để đi-duyợng tình tình. Nghe đàn cho biết âm nhạc, vận áo cho đủ lễ nghi, ấy là học những cái khuôn phép của đạo Khổng, để bảo tồn cái tinh hoa của nền văn hóa nước nhà.

Họ lên đồng, sắm quần châu, áo ngự, là để chấn hưng công nghệ, họ lại nuôi sống được các ông đồng, họ thật là ân nhân của các ông ấy lại là ân nhân của nhà thương mại. Nhưng họ lại là cái nợ của chồng, con họ, và là cái chướng mắt của khách bàng quan.

Các ông nhà giàu cho vay lãi

Các ông nhà giàu nước ta có mấy cái đức tính đáng khen nhất là họ biết hi sinh đời họ cho đồng tiền.

Họ cho vay lãi nặng, họ muốn cướp ruộng nương của người, song họ vẫn thương người lắm, vẫn yêu người lắm. Họ yêu người cũng như họ yêu họ, họ đã sinh ra đời họ cho đồng tiền họ

cũng phải hi sinh thiên hạ cho đồng tiền lẽ tất nhiên phải thế.

Họ đã là thần giữ cửa, họ lại mượn cho con họ làm thần giữ cửa, nên có nhà giàu kia nghiện thuốc phiện để nổi nghiệp nhà.

Họ chỉ quên có một điều là nếu họ bỏ tiền vào tù sắt, không khác gì họ bỏ đá vào tù sắt. Cái kết quả cũng vậy, mà bỏ đá vào tù lại khởi phi công ngồi giữ - cho hay người ngu bao giờ óc vẫn ngu « duy thượng tri dữ hạ ngu bất di», lời thánh cũng thành lắm.

Ô-tô hàng với xe lửa hạng tư

Ngồi ô-tô hàng là một cái tội, đi xe lửa hạng tư cũng là một cái tội, trong hai cái tội ấy, phải trọn lấy một, là cũng rầy cho hành khách.

Đi ô-tô thì chóng hơn đi xe lửa, nhưng nguy hiểm hơn. Một đấng ngồi hàng giờ trên xe, một đấng nhờ một chút là đỡ xe, gãy tay, gãy chân, có khi đến chết. Nhưng may có chết, còn có thể đòi được tiền bồi thường, kể cũng là mát dạ cho người chết. Đi xe lửa, ngộ nhờ có việc gì cần, không thể giục cho lâu chạy nhanh hơn, gần đến nhà, không thể nhảy xuống được. Có nhảy xuống, lại phải phạt, kể cũng mát dạ cho hành khách.

Những lúc giờ mua, thì dẫu đi xe

lửa hay đi ô-tô hàng cũng ướt như chuốt lệt. Mùa hè, đi lâu thì hẳn là thoảng khí để bớt hơn, nhưng mùa rét, ngồi ô-tô có lẽ ấm hơn. Đi ô-tô khỏi phải ngồi chung với lợn, đi xe lửa khỏi phải bị dè bẹp như cá hộp, những ô-tô độ này vắng để đi hơn

Đàng nào cũng vui sướng cả, bành khách muốn đi xe lửa hay đi ô-tô tùy ý.

Ông nào không muốn hưởng những cái sung sướng ấy, đi bộ hay đi cang, cũng tùy ý.

Mấy nhà cạo giấy

Các ông cạo giấy chỉ khi to tát lắm. Nghĩa là at trò ỉ thấy các ông ấy ra oai oai bọn nha què có việc tìm đến buồng giấy các công sở cũng phải khiếp sợ cái chí khi các ông, van nhai la cách cứ chỉ hống hách của các ông. Các ông không phải là ông kỹ, ông tham đâu, đối với dân què, các ông đều là quan cả, quan kỹ, quan tham... mà cả đến anh loong loong chạy giấy cũng là quan.

Nhưng đối với dân đen, các ông hống hách bao nhiêu, đối với quan trên, các ông lại nhân nhượng lễ phép bấy nhiêu. Lúc đó, các ông không phải là quan nữa mà lại hóa ra anh dân quen.

TU LY

Bãi ngang

Đi xa, vốn không phải là ý muốn của dân Việt, đi xa đối với họ là hành-vi của kẻ ngông cuồng, khờ dại.

Họ chỉ muốn ngày ngày có cơm ăn, áo mặc, rồi đến khi có việc làng, có miếng thịt nam sới, mà cái lòng lưỡng vọng cao siêu ấy, cái khi lồi lạc ấy, cũng bơi cái lũy tre, cái chề độ nhỏ nhen của chốn hương thôn mà ra.

Muốn được về làng, tất phải ở trong làng. Một cái chầu rạch rạch đi thì khi vào đom còn quý trọng hơn cái sự nghiệp vĩ đại ở nơi xa, « một nước giữa làng hơn sàng xô bếp » câu 11 cũng rất ư ầu chí khi lắm, mà liêu biêu được cái tình thần đáng yêu đáng quý của bọn thúợng lưu nơi thôn quê. Lối với ông kông, ở rly, làng có ý nghĩa thiêng liêng và quan-vi thế nên tha chết dúi ở bờ giếng làng còn hơn là ở ngục tù mà ăn ngon mặc ấm, cũng vì thế mà chen chúc chôn chôn chắt nhau trong lũy tre xanh lúi lăm nhỏ, hẹp, lầy nghèo lóm vui, lầy khổ làm vinh.

Bên tây phương họ sung sướng vì không bị hương tục bắt buộc, nhưng họ sung sướng có con hệ gì đến a. mà ta cần gì phải bắt buộc họ. Ta khổ sẽ khôn nạn nhưng giữ được cái tục lệ trong làng, là ta bao lần được quốc tụy, quốc hồn rồi; ta phải lấy thể làm mãn-nguyện.

Những kẻ bán nên phá lũy tre xanh cho ta được rộng thêm tầm con mắt; những kẻ muốn cho ta ăn ở sung sướng vui ve, những kẻ muốn cho ta tri thức ngày một tăng đều là kẻ thù của ta, ta phải tránh họ xa... tránh xa để khuê giữ lấy cái thủ lợn, miếng pho cầu

TU LY

Xem voi ở trại Bách thú Hano

NÊN DÙNG XA PHONG THƠM LỬA MẬT

HIỆU MONDIA

VUA THƠM

VUA RÈ - CÓ BẮT KHẮP MỌI

Thả « Giông nước ngược »

xoay hòn đất

Có một anh :
 Bềng lười như hải,
 Cờ bạc như tinh,
 Ngưu trề như quí,
 Trai gái như rành.
 Mè cứ muốn :
 Làm giàu làm có,
 Nền giá, nền danh.
 Sinh con gái tốt,
 Đẻ con trái lành.

Nghĩ đến câu :
 Sống ở trên đời,
 Ăn nhau hòn đất.
 Anh hèn,
 Tắt tuổi tất la,
 Lật đà lật đất.
 Thầy địa cổ tìm,
 Mồ cha lo cất.

Có người bá con,
 Mách ông thầy khách,
 Anh liền rước về
 Thầy bèn thử thách.
 Ăn nói dần do.
 Nước cơm hạch sách.

Thời thì :
 Ngưu nổng đẻ béo.
 Cũn ngon, vật lành.
 Món sào đồ nũa.
 Cháo lòng tiết canh,
 Cung lão địa lý.
 Quả ông thân sinh

Ba năm ở xứ Bắc

của A.S. Lemur

1930 dịch Tennit

1931 dịch bàn xa

1932 dịch Yo Yo

xoay hòn đất

Ăn no lời kèn,
 Uống say nút rượu.
 Thầy lờ lời khen,
 Anh này bụng lồi.
 Cầm lăm lòng thành,
 Cho ngói đất « sóp »

Tân hươn tân vượn,
 Nào hồ nào rông.
 Về sau kết phát.
 Hân quá ước mong.
 Tiền nhiều, danh lớn,
 Con đàn, cháu đồng.

Loay xoay ngôi mộ,
 Trà xong công thầy.
 Chừa chan hi vọng,
 Mong mỗi đêm ngày.
 Chờ hòn đất phát.
 Dời thời vận hay.

Thế mà :
 Đòng di, xuân lại,
 Thành trọn, ngày qua,
 Văn trận như rông,
 Văn sắc như vờ.
 Có dục, có quả.
 Cầu đất, cầu bơ...

Người đời ngu dại,
 Nghĩ mà nguai thương!
 Toàn vẹn thân xác,
 Hồng nhờ năm xương,
 Dao lên trợn xướng,
 Đãi giọc xoay ngang.
 Đẽ cầu phủ quí,
 Khéo chuyện hoang đường!

Từ Mỡ

QUANG-MY
 13, Rue de la Soie. — Hanoi
 Téléphone. 7J
 Soieries de luxe et tous tissus

Bản hiệu mới về rất nhiều hàng mùa rét:
HÀNG TÀU : cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các mùi.
HÀNG TÂY : nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều tẩy chơn và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.
 bản hiệu lại có nhiều các kiểu ô can (paraspluies cannes) để các ngài dùng rãthớp thời trang.

QUANG - MỸ
 Hiệụ con rồng vàng

DIEM TAM... TIEN NHAT
 LÀ ĂN BÁNH TÂY THẮNG
 của hiệu

VAN LAN
 220 ARMAND ROUSSEAU 220
 TEL 621
 BÁNH NGON - CƠ HƯƠNG VỊ
 ĐÚNG PHÉP VỆ SINH

BOULANGERIE VAN LAN

BA BƯỚC ĐƯA LẠI TẬN NHÀ

SÁNG TRƯA CHIỀU

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

Ông Lê công-Đắc với người điên.
 Một người ngu. nếu biết là mình ngu thì đã không ngu. Một người dốt nếu biết mình là dốt thì đã không dốt. Một người điên nếu biết mình điên thì đã không điên... (còn nữa)

Ông Lê-công-Đắc cũng vậy. Lạy Chúa nếu ông biết rõ ông là gàn, là dở thì ông đã không là... Lê-công-Đắc. Nhưng ông vẫn là ông, than ôi!

Bản quán tiếp được thư này của ông Lê-Công-Đắc, gửi đăng giả nhờ Phong-hóa về bài Phong-hóa nói đến ông trong số 24. Bản báo vui lòng đăng lên báo để được như ý ông Đắc.

Bài ấy, ông Đắc phải chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Pétrus Lê-Công-Đắc Précepteur auteur de manuels scolaires (1) langues Lecons de Francois, d'Anglais, de Latin et de Grec sur place et par correspondance.

Disques et phonos pour l'enseignement de l'Anglais.

Hanoi le 11 Décembre 1932

Monsieur Nguyễn-Tường - Tam

Tên tôi là Lê-Công-Đắc, rất lấy làm cảm ơn nếu ngài đăng bộ bài này. Nếu ngài không, thì tôi phải làm phiền lòng ngài, phải cho in thành «sổ» phát cho công chúng xem để tôn thêm giá phẩm tôi và tỏ cái sự nhát gan ngài ra mà bên Paris, người mắt xanh, cao mũi thường gọi là lâcheté.

Ngài đã ở Paris, chắc ngài hiểu rõ lắm, không cần nói nhiều.

Gây nên một việc, được gọi ra tòa, làm quảng cáo đó mạnh hơn ở báo Phong-Hóa và các báo khác.

Lê-Công-Đắc, Le Souffre-Douleur

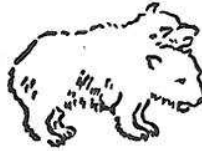
sớ tàu lên đức chúa Giê-su

Lạy Chúa rất nhân lành vô cùng. Chúa đã thương loài người chúng con quá bội, xin Chúa nhủ lòng đoái thương

riêng đến tên Cỗ nhân cách trí Nguyễn tường-Tam đã bị báng con và đã muốn bôi nhọ con trên báo bản. Lạy Chúa, vì lòng thương nhân loại và thương con cách riêng, xin Chúa mở mắt cho hẳn biết công việc con làm từ trước đến nay đời là chính đại, quang minh, hợp theo thánh ý Chúa. Lạy Chúa xin Chúa mở mắt cho hẳn biết rằng con là con, cái Chúa, chẳng có thể bao giờ sánh được với «gà ba chân, gấu hai môn» của một người kia, đã nức tiếng ở đất nước này.

Lạy Chúa, xin Chúa cho đức Chúa thánh thần xuống đầy ơn thiêng liêng trong lòng tên Tam ấy, để téo ấy biết

rõ giá phẩm con là con cái trung hiếu Chúa, và không như ai có các thứ súc vật lạ đời kia... Lạy Chúa, đó là mọi sự hẳn đã làm ở danh con, tức là ở danh đức Chúa, xin Chúa chú ý đến mà cho đức chúa thánh thần soi sáng cho tên Tam này được biết đường thật nẻo chính mà noi, và biết con là con qui yếu Chúa.Amen.
 LÊ-CÔNG-ĐẮC

Sớ tàu lên đức chúa Giê - Su

Lạy chúa, rất nhân lành vô cùng, vô tận, vô cùng kỳ tận. chúa đã thương loài người thái quá, xin chúa rủ lòng thương riêng đến tên Lê-công-Đắc, nổi tiếng là một vật lạ, vô cùng kỳ lạ ở Hà-thành. Lạy chúa, vì lòng thương nhân loại và thương riêng đến tên Đắc, xin chúa mở mắt cho hẳn biết các công việc của bản làm từ trước đến nay đều là tại lòng kiêu bành «quá bội» của bản. Chúa đã hạ mình đội lấy hình phạm trần... cũng chịu chết trên cây thập giá để cứu chuộc lấy bản khỏi chước ma quỷ thế gian sắc thịt, báng ngày thương sớ đầy bản vào chốn tối tăm là vòng tội lỗi, xin chúa cho «đức chúa thánh thần» lấy ơn thiêng liêng soi sáng mở lòng cho bản, con chiến ghê lờ - mau mau biết đường ăn năn cải hối, bỏ các thói tục xấu xa của quàng già bịch Pharisen biết yêu đến nhân loại, như chúa đã yêu nhân loại, biết giờ mà phải cho họ tắt khi đã bị lật bèn mà trái, biết trừ « cái ngồng » cái « rôm » của bản đi, rồi vào nhà tin ngậm mồm nín tiếng chuộc lại tội lỗi của bản và ngậm nghĩ đến tình khiêm đức của chúa, khẩn cầu cho linh hồn bản chóng được alien thiên đường»

Giê su ma, lạy đức chúa tôi.

Cầu cho chúng tôi là kẻ có tội.

Amen. TC - LY

Cô hàng : Ông muốn xem nữa không ?
 Ông khách : Thôi ... xem thế đủ lắm rồi !

Thứ năm 29-12 tại Cinéma Variétés chiếu phim LF. ROI DU CIRA GEJ buổi đặc-biệt từ 2 đến 4 giờ giá 0p10 0p15 0p20 0p30.

Ông Tường với xã hội annam

Ông Tường đi, vì ông buồn, buồn vì không có ai hiểu ông. Trong báo «An-nam mới», ông than phiền cho cái xã hội của người mình: giết nạt, kiêu bãnh cố chấp, thối thì dũ. Nào các ông mới đi tốt nghiệp mà đã giậm bình phẩm văn chương, văn-sĩ vô danh lại hay công kích, nhà báo cứ tưởng mình như con trời...

Đến các bà, ông cũng cho là chỉ hay ngồi lê đôi mách, các cụ ông bảo là gàn...

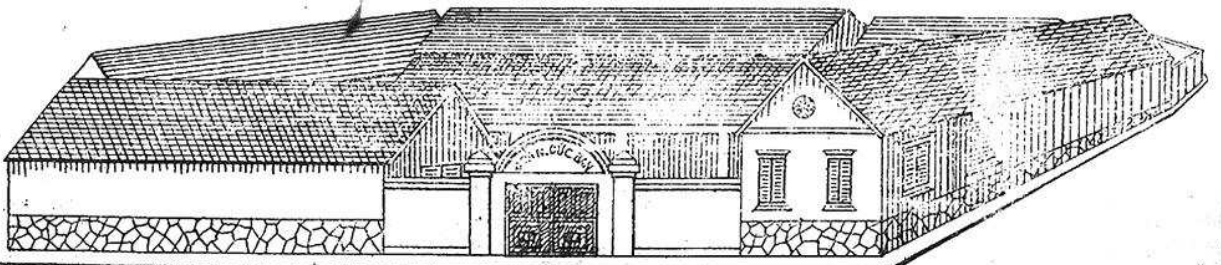
Ông đi, và ông chỉ yêu cầu người ta quên ông, ông nói ông không đáng được mọi người hoan nghênh.

Về cái đó, thì ông không phải lo đâu, ông Tường a.

TU LY

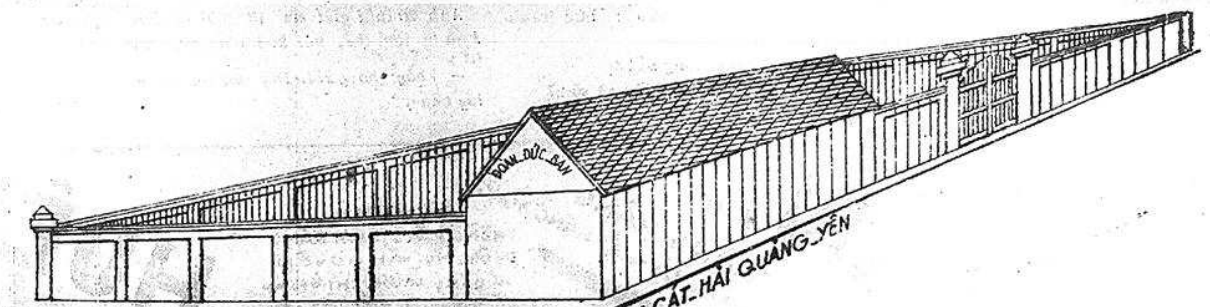
Cửa hàng bán Nước mắm

32 phố Bờ Sông hàng Nâu (quai clémenceau) Hanoi

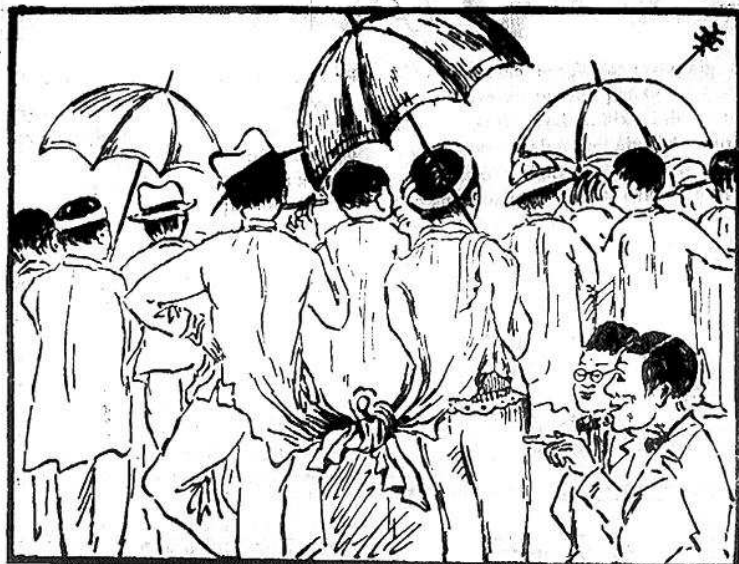
XUỐNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

2 Phố Bến lều thủy quai marichal Foch, Haiphong

XUỐNG MƯỐI CÁ CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN
 Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức Ban quản trị lấy

Tranh dự thi.—Số 8

Mãi xem hội

Tranh dự thi.—Số 9

Hỏi đường

Nhà du-lịch— Có phải lối này đi về thôn Bản không chú?
Chú mán— Thưa ông, tôi không biết tiếng Annam, xin ông hỏi người khác vậy

VUI CƯỜI

CUỘC THI TRUYỆN «VUI CƯỜI»

Bắt đầu từ số 28 bản báo mở một cuộc «thi cười» Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo đề thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giờ.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo b ếu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:

Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 18 phần, chiều cao 10 phần, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt trước truyện cũ hoặc dựa theo truyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài vui cười. Trừ một vài truyện đã phổ thông ai cũng còn thì không tài nào mà kiếm soát cho khắp được, vì lẽ ấy về những bài nào hợp phong tục Anam mà có vẻ tân kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là chúng cách.

Phong-Hóa

Bài và tranh dự thi

- Ồ Đ V H Yenbay: 5 bài—NQTHanoi: 1 bài—NQV Hanoi: 6 bài—ND Hanoi: 4 bài—CTTHanoi: 3 bài—MVT Hanoi: 4 tranh—NV B Hadông: 2 bài—NHB Hanoi: 1 tranh, 6 bài—P Q F Gia-lâm: 1 bài—PCN: 4 bài—LHC Hanoi: 3 bài—NXH Hanoi: 2 bài—Tý-Hồ 9 bài—NSL Hanoi: 1 bài—NPT Hải-dương: 2 tranh, 2 bài—Quân T Lao-kay: 3 bài—NKK Nic Haiphong: 1 bài—Đ B T ciment Haiphong: 1 bài—TH ciment Haiphong: 1 bài—LVH chinoise Haidương: 1 bài—PGL Sơn-lây: 6 bài—HT quan-thánh: 4 bài—VTM Phu-tho: 4 bài—TTHanoi: 2 tranh—BNK Hanoi: 3 bài—D Phương: 1 tranh—TND vạc-giang: 3 bài—LNV Sinh-từ: 1 bài—NTK Đáp-câu: 2 tranh—VQ 2me étude: 1 tranh—BB Huế: 1 bài.

Kết quả cuộc thi

- Thi bài «vui cười» Giải nhất một năm báo: bài cải chính của N, D, L, Haiphong (đăng trong số 23) Giải nhì nửa năm báo: bài Bà nói dối của BNKHanoi (đăng trong số 24) thi tranh khôi hải Giải nhất 1 năm báo : bức tranh số 5 của TVC Hanoi (đăng trong số 25) Giải nhì nửa năm báo : bức tranh số 1 của Trọc (đăng trong số 23) Xê gửi báo biểu bắt đầu từ số 27

của NHB

Tiện thể

Quan tòa— Chiều theo luật tội anh nặng lắm, anh phải 10 năm tội giam.

Bắt đầu từ hôm nay, anh phải vào xà lim

Tội nhân— Quan lớn thư cho một ngày

Quan tòa— Đề mấy làm gì?

Tội nhân— Bẩm con còn một con chó một đàn vịt, mấy cái đồ đạc, quan lớn cho phép con ra nhất nhanh và nhau liền đôn u châu và các châu vào ở trong này một thể

của NQV

Đã rồi lại hay nói chữ

Mấy ông đang hỏi hợp b an truyện một ông đội khăn đã lán, rít đều khó chịu Ông muốn bỏ khăn ra, bèn đứng giây khiếm tốn nói:

--Xin thất lễ các ngài cho phép tôi bỏ cái khăn ra.

Nhà chủ vội vàng đáp:

--Được, các ngài cứ việc «dại tiện cho.»

của PCN

Áo gì bền nhất

Bốn anh em ngồi chơi, buồn nói chuyện hão, tí mấy hỏi nhau:

—Đó các anh biết cái áo gì bền nhất?

Anh thứ nhất : Áo the ba chỉ!

—Không.

Anh thứ hai : Áo pardessus laine

—Không.

Anh thứ ba : Áo cao su.

—Cũng không.

Chúng tôi chịu thế thì anh bảo áo gì, bền?

Anh thứ tư: Thế thì các anh ngu lắm «Chữ có cái áo bằng vàng tám là bền nhất thôi.

của Tý Hồ

Bắt thê

Anh 20 tuổi giắt em 13 tuổi đi chơi. Anh bị tóm thê, nói khó với thầy पुल:

—Thầy cho gửi thê em, con về con lấy tiền a?

Thằng anh đi được mười lăm phút, thằng em giờ giọng:

—Ồ hay ông này mới lạ chứ! tôi mới 13 tuổi mà đã bắt thê à?

Người ngoài can thiệp đến, thầy phủ lạt bị thua, tức mà phải thả thằng bé ký ước ra.

của NSL

Tài đoán

Một hôm tôi đang đi ở bờ-hồ, bỗng gặp một bác nhà quê trông có vẻ lâu lĩnh, có lẽ cũng là ông Chánh, hay chú Lý trong làng. Bác đi thẳng đến trước mặt tôi, rồi vừa cười vừa hỏi:

—Bẩm quan tham Lan, đi ra ga lố nào?

—Sao bác biết tên tôi là Lan?

—Bẩm tôi đoán đấy a.

—Sao bác biết tôi là quan tham?

—Bẩm, tôi cũng đoán đấy a.

Tôi phải nhìn cười rồi cung kính đáp lại:

—Thế bây giờ bác cũng chịu khó đoán lấy đường ra ga.

của CTT

Nhờ rãi

Anh Bô đến sở nọ. Thấy tợn giọng những toan nhõ rãi, thì nọ lù lù trên tường 4 chữ «cấm nhõ xuống đất»

Anh chàng liền nghĩ: vậy mình nh vào tường chơi.

của CXH

Phép lịch sự

Giáp và Ất cùng ngồi ăn cơm, Giáp— Mời anh soi trước!

Ất— Vâng, được, mời anh cứ soi.

Mời mọc mãi, rồi cuộc, Ất soi trước vô chiếc dùi gá to nhất.

Giáp— Anh thật không biết một chút lịch sự nào, ăn trước mà lại lấy phần to.

Ất— Thế anh ăn trước thì anh lấy chiếc dùi nào?

Giáp— Tôi lấy chiếc bé.

Ất—Ừ thế đấy thôi, tôi để cho anh chiếc bé đấy, anh còn phải nói gì nữa.

HUẾ DÂN • NHÀ TRÔNG RĂNG • CHUYÊN MÔN TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG ĐƯỜNG NG: VĂN QUYÊN CƠ ĐĂNG CHỮC CHỈ Ở PHÁP VỆ LẠI CÔNG VIỆC KẾT CẢN THẬN VÀ MẠCH CHONG

Chuyện Phong Hóa

THẦY MA XUỐNG THANG GÁC

của Ng.-Thế-Lữ

Tôi hôm ấy sáng trăng. Chúng tôi, tất cả có tám người, họp nhau ở nhà anh Đình, một cái nhà gạch hai tầng, ở về gần vùng nhà quê, chung quanh toàn ruộng vườn mênh mông với những ao chuôm đang lấp rử. Nhà ngoài mặt ra cái đường đã nhỏ, bên kia đường là một rừng cây dầu cần cội, sau vườn dầu có một chiếc nhà lúp xúp, vắng vẻ như không bao giờ có người.

Chỗ nào cũng như bỏ hoang, cả đến cái nhà chúng tôi đang họp cũng thế. Anh Đình thì chỉ ở trên gác. Tầng dưới không có ai thuê cả. Nếu chúng tôi không kể lại cái phần với đem mấy cái bàn ghế của anh Đình xuống thì trong nhà không có chỗ nào ngồi. Một cái đèn vách treo trên tường, lại phải thêm hai cây nến nữa mới gần đủ sáng. Lúc ấy đã mười giờ rưỡi, cửa ngoài và cửa sổ hai bên khép, chỉ để ngõ cái cửa sổ và cửa trông vào sân trong, sau sân cũng còn một cái buồng nhỏ nữa.

Các bạn tôi thì ngồi, bầm ngón ngàng ở cái phần kê sát cửa sổ bức vách trong cùng. Chả anh nào buồn ngủ vội.

Thốt nhiên anh Đình nói:

— Này các anh ạ, nhà này có ma đấy. Anh nào muốn ra thì ra một mình. Rồi lên phố mà ngủ, chứ đừng về đây, về thì thế nào cũng bị nó nát.

Anh Tú sợ ma lắm, nhưng lại rất thích nghe chuyện ma, thấy thế liền ngồi lại hỏi: — Có thực không?

— Có, đời nào anh thấy tôi nói dối. Các anh hỏi Đình:

— Nhà này là của ông chú họ tôi làm để cho thuê đã được hơn mười năm nay. Khi người ở thuê sau cùng dọn đi, thì chú tôi định chừa lại cái cầu thang với cái bếp dưới này, nên không cho ai ở nữa. Hồi ấy lại đang lấp cái đầm bên cạnh, định còn làm thêm một ít nhà nữa để cho thuê. Bỗng một hôm có một tên ăn trộm phải ăn nhiều lần bị bắt gần đây; không biết nó lừa thế nào vùng được khỏi tay mấy người đội xếp mà chạy thoát. Bọn cảnh sát chia ra các nhà đuổi. Nó chạy vào con đường này, tung thế phải chạy vào nhà này. Lúc ấy cửa cầu thang trông ra đường vẫn mở, mà trên gác thấy không có ai, nó liền đóng cửa gác rồi chạy lên đó ẩn. Không ngờ bọn kia trông hút thấy, họ liền ÷ cả đến phá cửa gác thình thình. Sau họ phải này những lăm vắn bưng ở cầu thang ra lấy một lối nách mới lên được gác. Nhà ngoài không có ai, buồng trong cửa đóng kín. Họ hết sức phá được cái cửa ấy thì thò đầu vào cấp đã thấy thật cổ bằng một cái giấy trắng buột lên xà nhà.

Từ hôm đó mà đi, những người thợ về ngủ đêm ở đây thường bị hồn thàng ấy hiện lên nát. Họ cứ thấy một người mặc quần áo nâu, suốt đêm đi đi lại lại ở trên gác rồi lại đến đứng trên đầu họ hàng giờ. Họ nói với chú tôi, chú tôi đến ngủ cũng thấy vậy. Sau phải bỏ đơ việc chữa chạy và để không gian nhà trong ít lâu.

Hồi ấy tôi ở trọ ở một nhà trên phố, vừa tốn kém vừa ăn ở không được yên lành. Tôi nghe thấy câu chuyện mới nói với chú tôi cho tôi xuống ở đây thì chú tôi liền ưng. Nhiều người cho tôi là điếu cuống, nhưng tôi không nghe ai hết. Vì

tôi không muốn tin những điều tôi cho là huyền hoặc ấy, mà cho rằng ma quỷ là có thực bằng dữ thì chúng nó đã làm gì được mình? Tôi nghĩ thế nên cứ đem giường, bàn, bôm, xiêng đến đây cùng ở với thàng Ngô là một đứa rở hơi nhưng được cái chả sợ gì cả. Bày giờ nó về quê, tôi chưa mượn được ai thay nó, vì không ai dám ở, tôi lại phải gầy chờ đến lúc nó ở nhà quê ra.

Tôi hôm đầu ở đây, kể cũng không phải là một tối êm đềm lắm... tôi khêu to ngọn đèn, nằm đọc sách ở gian nhà

trong trên gác, tôi kéo chăn lên tận cổ, vì bây giờ là mùa đông. Quyền sách tôi đọc bây giờ là một thứ sách khoa học lý luận. Phải nói thế để cho các anh biết rằng, tôi có ý tìm những cảm giác có thể phản lại cái lòng hồi hộp của tôi lúc bấy giờ... thì ra chính vì cái chủ ý đó đã làm chứng rằng tôi không được bạo như tôi vẫn tưởng. Nhưng tôi quyết rằng không đời nào sợ ma. Tôi lại có cái ước mong của phần nhiều người trong bọn mình là muốn được gặp ma nữa kia... tuy vậy tâm hồn lúc ấy cũng phảng phất như « sợ »... nhìn đồng hồ thấy đã mười hai giờ rưỡi. Ngoài cửa sổ đưa vào một hơi gió đen tối... trang sách của tôi loạt soạt bay như một tàu lá, ngọn đèn trên đầu giường nháy bập bồng. Mắt tôi vẫn nhìn những hàng chữ in. Nét mặt hết sức giữ vẻ bình tĩnh như không, nhưng trông ngực đập mạnh làm tôi khó thở. Tôi se se giật mắt bên trái. Không thấy gì...

Câu chuyện đang đến lúc quan trọng thì bỗng anh Hệt là một người ló mặt ngó nhất, ngán anh Đình lại hỏi:

— Nhưng này, anh nói thật đấy chứ? Anh Đình hơi có ý bực: — Ở thế anh tưởng tôi bịa ra sao? — Hừ, nhưng mà...

Chúng tôi mắng anh Hệt: — Chặc! anh không tin, mặc anh, nhưng cứ ngồi yên đấy.

Mọi người im phăng phắc chờ anh Đình nói tiếp. Anh Tú đã kéo hai chân lên ngồi xếp võng trên giường, và nắm lấy tay tôi thật chặt. Người nào cũng dần dần co chân lên và ngồi sát lại với nhau.

Anh Đình lại kể luôn: — Tôi liếc bên trái không thấy gì hết, lại liếc sang bên phải. Cũng không thấy gì. Tôi định đọc nốt trang nữa, hết một mạt rồi thôi. Nhưng chữ in không còn nghĩa gì hết. Bấy giờ tôi mới thấy rờn rợn, mới biết rợn. Tôi không đưa mắt như trước, quay bản đầu sang phía cửa,

rồi nhìn bản lên cái bàn nhỏ gần đây: con ma đang đứng ở đầu giường tôi. Phải. Con ma. Con ma Jan ông, hình vóc y như người kẻ cấp mà họ nói chuyện với tôi bữa trước. Nó đứng yên, chỉ có cái đầu là ngàng nhìn hai bên, mà ngàng nhìn một cách rất chậm chạp. Nó hiện lên ngay trước lối cửa vào, còn cách đầu tôi ba, bốn bước. Ngọn đèn chỉ để tôi trông rõ cái mặt trơ trơ của nó với cái áo nâu cộc. Nửa mình dưới thì dần dần mờ tối, như trong bức ảnh bán thân. Lại một điều là rợn với sợ của tôi lúc ấy đi đầu mất cả.

Tôi thấy thân nhiên lắm. Nói đùa mà chơi, giá phải là ma con gái, hay là hồ tinh ở Liêu-Trai nữa, tôi sẽ vui lòng ngồi lên nói chuyện cho đỡ buồn. Nhưng trông cái vẻ mặt lạnh lẽo trơ trơ của bác này thì chả muốn nói chuyện gì hết. Quyền sách tôi vẫn cầm ở tay gió thổi quá mất hồn, năm tờ. Tôi sụt một tiếng. Ngánh lại, con ma đã tan dấu mất.

Trời đêm hôm ấy tôi ngủ chập chờn lắm. Vì trên gác từ nhà trong ra nhà ngoài cứ thấy lịch kịch những tiếng khuấy bàn, kéo ghế luồn. Một lần tôi định quát lên một tiếng rất to: « có đề cho người ta ngủ không! » Nhưng bỗng khành khách bên tai có tiếng cười ròn lắn với tiếng rên. Tôi nín hơi nghe xem Thì ra thàng Ngô nó cười trong miệng. Sáng hôm sau tôi nói chuyện ấy với thàng Ngô và đi xem xét nhà trong, bà ngoài chả thấy khác cái gì cả. Nếu cái quái, hoặc ma quỷ chỉ có thế, thì sợ chúng nó làm quái gì!

Tôi còn thấy con ma đêm hôm sau. Rồi lại đêm hôm sau nữa: Rồi mãi thế đến mấy tuần chủ nhật. Rồi một đêm kia thấy im. Cái nhà tôi ở đây chỉ khác mọi nhà thường, là duy có một mình tôi dám ở. Cũng có đêm trời âm-u mưa gió, người khách ở chung với tôi tỉnh khỉ không được ôn hòa. Nhưng tôi

không để ý gì. Mà hề tôi không ngủ được vì thấy ma đứng ám tôi hay vì « tiếng dọn nhà » suốt đêm, thì tôi chỉ nói một câu: làm vừa vừa chứ, người ta mai phải giấy sớm làm việc kia mà! Hay quá lắm, bất chợt hôm đầu, sụt một tiếng, thế là hết.

Ở với nhau đã tám, chín tháng nay rồi, mà không có điều tiếng gì cả. Lần dần thành ra tôi hiểu được tính bản, mà như hẳn cũng hiểu được tính tôi. Chúng tôi cũng thích yên lặng không muốn ai quấy rối!

Sau câu chuyện, anh Hệt là người nói lên trước hết:

— Khéo đấy, câu chuyện anh bịa ra

khéo đấy. Nhưng chỉ có anh với bọn non gan này là tin thôi. Đời thừa nào lại...

Tôi lườm Hệt, nói: — Anh, ở đời anh chỉ có hai việc: là phá hoại với hoài nghi thôi.

Hệt nhún vai cười: — Với khỏi bài nữa chứ! Cả anh Đình cũng bật cười với chúng tôi.

Rồi Đình nghiêm sắc mặt lại dặn dò chúng tôi đừng ai lên gác làm gì, chỉ để một mình anh ta ngủ trên ấy thôi, cũng không nên sợ hãi gì và nhất là đừng tìm cách trừu ghẹo « bản ».

Đoạn anh Đình chào chúng tôi mà lên.

Bấy giờ đã hơn hai giờ. Cái bóng trăng xuyên thẳng vào giữa nhà ban này, lúc ấy đã ngắn lại và soi chệch vào một số tường.

Anh Đình toan đóng cửa nhà dưới rồi do cái cửa sách lên gác, nhưng chúng tôi bảo cứ để yên.

Đình lên rồi chúng tôi thì thảo với nhau:

Thằng cha bạo khiếp.

Rồi tất đèn tắt nên khuyến nhau đi ngủ.

Tôi đang cố im lặng để chờ giấc thì anh Tường bỗng nói:

— Anh Lịch ạ, tôi không ngủ được.

— Thì thừc.

— Ủ, nhưng tôi không muốn nằm đây nghe các anh ngủ dần.

Tôi nói:

— Thì bịt lại lại. Hay là đi nói chuyện với ma.

Anh Hệt nằm trên bàn liền cười phì lên:

— Anh Tường khiếp thực, bây giờ lại dám mê cả ma nữa!

Anh Hệt là một người vui vẻ và lỗ mông. Tường mắng Hệt một câu rồi lại ghé vào tai tôi nói:

— Này anh ạ, tôi muốn lên gác. Hừ, lên gác?

— Phải, tôi muốn lên nằm với anh Đình. Không nhân dịp này để xem cơn lúc nào, tôi muốn thấy ma lắm... mà tôi không tin câu chuyện anh Đình nói.

— Thế nhưng mà...

— Không, anh đừng can tôi.

Nói rồi vùng đứng xuống đất. Tôi chưa kịp giữ lại thì Tường đã chạy ra giữa nhà. Tôi gọi lại thì Tường đáp « anh cứ để mặc tôi ».

Bấy giờ tiếng cười nói được thè nhao nhao lên, người hỏi câu này, người chế câu kia, vì các bạn tôi ai cũng còn, để tâm đến câu chuyện ma, chưa ai ngủ.

Anh Tú thì chỉ thở dài, nằm co ở một bên tôi và hỏi:

— Gớm! lại còn cái gì thế nữa?

— Anh Tường phải lòng ma đấy!

— Gớm! anh Hệt nói những câu tợn quá.

Một anh nằm ở trên ghế nói: « Bấy giờ mấy giờ rồi còn pha trò? »

Mấy người bạn hỏi tôi sao để che anh Tường lên. Tôi chưa trả lời thì có người cho là con ma quyền rũ. Anh Hệt nói:

— Không phải là ma rũ, anh ấy muốn làm mặt rạn đi xem ma đấy chứ gì. Nhưng làm gì có ma. Các anh

Thầy ma xuống thang gác

(Tiếp theo trang 7)

đã đi yên, tôi sẽ giả làm ma lên trên cho một mẻ mới được.

Nói rồi trông tay ngồi đây, đứng xuống đất và đi chân không, lần đến bừa ghé lấy một cái áo đen mặc vào mình.

Một anh can :
— Này anh Hết! anh Đình đã bảo đừng làm rầy rà, mà lại, còn không nghe

Lúc ấy anh Tường đã leo khỏi cửa gác rồi. Tôi nghe thấy một tiếng quẹt diêm ở nhà ngoài, nên bảo mọi người đừng nói nữa. Anh Hết đang cãi cứ thì một người bạn ngồi đây, rồi tất cả ngồi dậy theo:

— Này, anh Hết, đã bảo thôi mà...
— Thôi, anh Hết, đừng nghịch nữa.
— Bướng quá, Chỉ phá rối thôi. Không khéo mà nó bóp lê lưỡi ra mới biết hồi. Câu sau cùng là lời anh Duyệt. Anh Hết nói :
— Bầm quan lớn, vâng ạ, con sẽ biết hồi khi nào ma của ngài đến bóp lê lưỡi con.

Nhưng không ai muốn cười, vì câu pha trò không gặp lúc.

lưng chừng núi một lượt: đó là những bước chân thầy ma xuống thang gác rồi. Tôi vội gọi các bạn đến bừa cái cửa nách đứng đợi, để đón lấy anh Tường cho khỏi sợ. Vì chắc chỉ anh Tường bị Hết nát đấy thôi.

Tiếng chân chạy đến giữa cầu thang thì ngừng. Rồi lại rầm rầm chạy xuống.

Rồi từ, cái cửa nách đen tối, một cái bóng người chạy ra nắm lấy tôi mà gọi không ra hơi. Anh trắng không đủ sáng tới đó. Trong lúc bối rối, tôi chưa rõ ai. Người kia bám chặt hết sức lấy tôi, vừa cổ nói, vừa rên : « Mal... ma... mal... toi... thấy ma !... » rồi lặng yên.

— Làm sao không phải tiếng Tường?
— Ai?
— Thế Hết đâu?
— Sao? sao?
— Thập đên lên!
Bằng ấy tiếng nói lên cùng một lúc. Một người bạn thấp đên đem lại. Một cây nến soi vào mặt người ấy, thì ra anh Hết.

Anh Hết, mặt cắt không còn một màu mắt mở như chạy ra ngoài. Anh trông chúng tôi và thấy ngọn lửa nên mới định được trí. Nhưng cái tay vịn tôi còn

Cái chỗ khác nhau của hainén quần vợt Nam Bắc

của Trần Văn-Dương

Nghĩ về vừa rồi, nhân về Nam-kỳ chơi, tôi có dịp làm quen với gần hết những cây vợt cũ khò trong Lục-linh. Trở ra Bắc, lại gặp chính mùa quần vợt, biến anh em một câu chuyện về môn vận động này, tưởng cũng là một câu chuyện hợp thời vậy.

Còn nhớ cách đây bốn năm Chim, Giao, Cang, Thoại ra Bắc lần thứ nhất, hồi đó anh em quả : vợt Bắc-kỳ còn bở ngỡ, thua xâu là đáng, chẳng nên ăn bận gì. Năm sau Chim - Giao sang Pháp vắng, bọn Tư, Murad Cang, Thế phải nhiều là những danh thủ đã có tuổi ngăn trống không nổi đàn bở non xứ Bắc nên mấy cái cúp bạc lại trở về Hanoi.

Đặt lại được hai cái cúp oai danh lừng lẫy, anh em quần vợt ngoài Bắc bước vào một thời kỳ mới. Đánh đơn có : Samarcq, Samuel, H. Roumengous, Fong, đánh kép có : Antoni - Andrejg, Fong - Liang, Dương - Giao, Fleutôt - Roumengous, Samarcq - Gisseyre

Ta có thể tự hào mà nói: mùa quần vợt năm 1931 - 1932 là một mùa gặt đua ráo riết, vui vẻ, hùng tráng, oai nghiêm nhất của Bắc-kỳ tự xưa đến nay. Cái lần sống ganh đua nó đã số đầy anh

em được một quãng khá dài trên con đường tiến bộ. Nhiều bạn hăm mộ, khayêa khích trên báo chương một cách quá hăng hái, lại có hạn quá yêu hi vọng cho tôi thắng cả Giao trong cúp Pasquier.

Cường vọng thay, lời đoán. Sự thực nó đã làm cho tiêu tán biết bao nhiêu lòng hi vọng viên vọng.

Nghĩ kỹ ra, cầm cây vợt đánh quả ban cho qua lưới với rơi vào trong sân, thật không có gì là khó. Đến lúc biết « drive » mạnh, kéo « revers » dài, đá tưởng mình là thần thánh, dù sự tranh đấu, không cần luyện thêm. Đó là cái ngộ diêm chung của anh em quần vợt ngoài Bắc, mà đó cũng là cái nguyên nhân chổ kém của anh em mình. Ta nên nhận kỹ, xử đổi lại cách chơi, mới mong theo kịp anh em Nam-kỳ được.

Này, ta hãy xem Chim - Giao - Nửa, cách đánh của họ biến hóa vô cùng. Có khi nào các bạn thấy Caim-Giao hay Nửa đứng im một chỗ trả lại ban, để hông ầu bằng « phốt » của đối phương dẫu. Một quả ban họ trả lại mình là một quả độc địa, khó khăn, làm cho mình bối rối, có trả lại được

CÓ TỜ

Chúng tôi can mãi cũng không được, sau phải để Hết lên. Và lại, xin thủ thực, trừ có anh Tú thì ai cũng muốn biết câu chuyện ma có thực hay không. Anh Tú thì bó gối ngồi bên tôi phàn nàn. Còn thì không ai nói câu nào cả.

Ngoài bao cửa chỉ còn nét ánh sáng mỏng mảnh. Trên ghế đường trắng súa, dưới bóng trăng chạy ngang trước nhà không có một bóng vis người nào qua lại. Chúng tôi yên lặng nhìn nhau. Trông cái lũ người ngáy ra trên tấm phản trông đằm tối kia có một vẻ kỳ khôi lạ. Chúng tôi đồng lòng có một thứ cảm giác lo lo, ngại ngại.

Tôi vừa « nóng ruột », vừa sợ thay cho hai người bạn tôi.

Một lúc lâu, anh Tú ra rắng không nhận được cái bức, hẳn nói :

— Đùa gì, lại đùa tình quái thế? Anh Đình anh ấy đã bảo con ma ấy ma trên vào nó thì nó không để yên cho đâu.

Mọi người lại im thin thít. Bỗng Tú kết lấy tôi một cái má bẹo :

— Này nghe!

Quả nhiên trên đầu chúng tôi có những bước chân bắt đầu đi.

Bước chân đi ngay một thêm nặng Bịch... bịch... bịch!

Hồi im.

Rồi lại bước liền bịch... bịch... bịch!

— Tiếng chân anh Hết hẳn, nhưng sao bước lạ lùng thế?

Im một lát. Rồi lại bước nữa, lần này bước mạnh và nhanh.

Rồi bỗng rưng thấy như đá đổ &

run lẩy bẩy, mà chực nói thì cái nghe thấy tiếng rưng va nhau.

Tôi đỡ vững lấy bạn tôi rồi gọi :

— Anh Hết, anh Hết, anh Hết!

Hết lắc đầu « hừ » một tiếng, mắt mở nhưng không có tinh thần.

— Anh Hết tỉnh chưa?
— Rồi.

— Thế nào thế?
— Thì này.

Anh ta đứng hẳn lên nhìn lại đằng & sau, rồi bảo :

— Nó sắp xuống đấy.
— Ai?
— Con ma!

— Con ma? Có ma thật ư? sao thế?
Tường đầu?

Hết thưa :

— Để yên, tôi nói... tưởng ở nhà trong... nằm với Đình... không biết có biết... không. Tôi... ở ngoài đi vào... định đi... vào... há trong... đề...

— Thở đi rồi hãy nói.
Hết thở mạnh một cái rồi lắc đầu :

— Tôi định vào nhà trong... định gõ chân hay kéo tai Tường... nhưng bỗng trông ra cửa sổ nhà ngoài... thì thấy nó

Nói con ma ấy, nó đi lại gần tôi. Tôi lại, nó tiến. Tôi đứng, nó đứng. Rồi nó cứ lừ lừ như quả núi áp lại gần tôi : tôi hoảng lên chạy... thì nó đuổi. Suy nữa nó vỡ được tôi. Tôi liền chạy xuống, thì nó cũng làm mặt chạy xuống theo... nó sắp xuống đấy.

Hết ngừng một lát, trông tôi rồi lại nói, mặt anh ta có vẻ đặc biệt từ xưa

đến nay chưa có bao giờ.
— Phải, thế nào nó cũng xuống... cứ nghe xem.

Bấy giờ chúng tôi đứng ngay trước cái cửa nách lên gác. Theo lời anh Đình thuật, thì chỗ này là chỗ mấy người cảnh sát bậy vác ra để làm lối lén cho tiện. Anh Thành cầm ngọn nến run run, ánh sáng mờ tỏ, soi vào sau bầy cái mặt kính đi. Chúng tôi vừa nhìn cái cửa rách tối om vừa lắng tai nghe.

— Đây này... nghe xem.
Đó là tiếng Hết mách.

Từ đầu cái thang gác không trông thấy, hình những bước chân không đang xuống. Xuống một cách rất thong thả, rất chậm chạp mới đứng; mà càng xuống, càng chậm thêm. Thang gác này đã cũ, nên dưới mỗi bước chân, bực thang lại « cọ-kẹ »... đi tới giữa thang thì thấy con ma ngời ngời. Tôi có cái cảm giác như nó đứng nghỉ ngơi gì thì phải. Đợi đến chừng một phút rất lâu,
(Xem trang 14)

TIN THỂ-THAO

biến hóa với ngón vô lê. Vây thời anh em ta lên lưới đi nào, tập vô lê cho riết, se vít cho mạnh, chắc đầu chỉ có ngày theo kịp Chim, Giao, Nửa và hay hơn lên nữa.

Muốn là được, hãy cùng tôi cổ lên, các anh em.

(Cầm trích, đàng).

Ngày chủ nhật, thể thao của Yo-Yo Đì xem dấu vọt

Mới bây giờ sáng, mắt nhắm, mắt mở, Yo-Yo đã đến sân quần C.S.F. Móc túi, giở các « Phong-Hóa » ra trình thầy kỹ báo về.

Sau một hồi tranh luận, thầy kỹ dấu dụ, mời vào. Có thể chứ! Chà nè bắt làng báo phải bỏ năm các, không nhả!

Vào trong sân, thấy các cụ ra việc làng đã đủ mặt. Kia cụ Shaffer, đầu tóc bạc phơ đang đờng nói chuyện « các thử. Samuel.

Góc này, tám năm, tám ba, C.S.A, Thể dục, Chinese tìm chỗ nâng đứng sưỡi, nói chuyện bằng quơ...

Nhận kỹ, năm nay, mùa quần vợt Bắc-kỳ giữ kỷ lục đồng người dự thi. Đành kếp, soạn ra cũng nổi hai chục « kíp » dăng lên.

Nhưng thực ra, Yo-Yo bắt đặc dĩ phải nhắc lại, phần đông thì sẵn, mà phần kịch-liệt thì tuyệt không, hay là ít lắm.

Vắng bóng Fleutôt, Roumengous, Fong-Liang lấy đầu ra người chọi lại cặp Dương Giáo. Antoni đi saigon, Auderegg lê loi chiếc bóng, đánh chịu ngậm ngùi từ vòng nhì, sau một hồi chống ngằn háng bãi. Chinese, chánh tướng về Tây, để lại một bọn tiểu, anh hùng hầy còn hờ ngõ trên trường bàn, nên hai « kíp » đều bị tụi Tennis Club đưa trở lại cả.

Gì nhà đá nhau, cuộc Hương-Thanh, binh-Bút phủ du có hai mươi phút đồng hồ. Ở ngoài, bộ thì thăm báo nhau: « Hương-Thanh lập cho Binh-Bút si mít đấy! « Người ta đánh vô, mình cứ yên trí là thật.

Ngõ nhất có đôi Virgitti - Tisseyre, se vit búa đánh, si mít này lửa, tung hoành

trên sân như hai cái chày cối nâng lên rồi bỏ xuống, đôi này sau khi hạ Anh-Trương, Shu-so, Khương, Thành, sẽ là một cái gai cho bọn Dương-Giáo trong kỷ bản kết.

Giải nhất có nhẽ là « kíp » nhà đoàn. Lelan-Rossi đón-đón, cần thận như đi bắt rươi lựu, đã làm cho Binh-bút một lử mới thắng nổi trong ba sets, sét thứ nhì, Bình đôi bụng, hoa mắt, đưa bàn vào lưới hết. Yo - Yo đứng gần đã toan nhắc: « Xin nghỉ đi ăn phở cho lại tinh thần đã ». Cuộc này đấu xong đồng hồ đồng đình điểm: một giờ rưỡi.

Đôi Bình - Bút đứng với nhau ăn ý, đánh đẹp vô lê, si mât nhiều, có quyền hi vọng đi đến chung kết. Đi qua ba ài hạ luôn sáu tướng, vào với samarq-aumont, gắng lên một chút mới đủ rồ tài lợi hại. Cổ lên Bình - Bút!

Quần vợt

tranh giải vô địch Bắc-kỳ đánh đôi 1932-1933

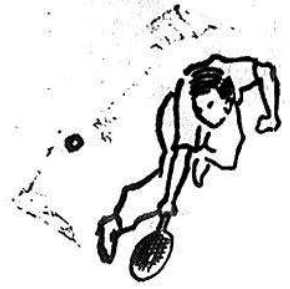
Hết ngày chủ nhật 18 Decembre còn lại bốn đôi:

Dương-Giáo, Virgitti - Tisseyre, Binh. Bút và Samarq-Saumout.

Đấu thử hai hội C. S. A và Tennis Club, tài sức ngang nhau, đến chủ nhật 25 Decembre này, cuộc tranh đua chắc hẳn mười phần kịch liệt. Anh em chị em hăm mộ quần vợt nên lại sân quần C. S. F. cho đồng đê tán thưởng một cuộc vui hiếm có. Buổi sáng từ 9 giờ. Buổi chiều từ 3 giờ.

P. H. T. T.

Ông Nguyễn-duy Ninh phá kỷ lục Hôm chủ nhật trước, trên sân quần hội C. S. F., người đến xem Samarq, Samuel, Dương, Saumont vào ban kết cuộc tranh giải quần quần Bắc-kỳ, dần dần đã thấy đồng... Ông N-duy-Ninh, một nhà thể thao có tiếng là không chịu được rét, năm nay có lẽ bỏ quên mất áo pardessus ở nhà nên hai tay dút túi quần, thùng thẳng từ bên tay phải, qua sân quần, rồi lại từ bên tay trái trở về, lại qua sân quần... như thể đến hai ba bận.

Sau khi đã được cái kỷ lục về... bơi qua sân quần, ông lại hai tay dút túi, se vai lên, như muốn nháp lịch bọn « đồng từ quần » của Phong-hóa phá kỷ lục... đi mây về gió. Mà từ lúc vào đến lúc ra, miệng ông lúc nào cũng cười lúm lúm. Ý hẳn ông muốn bắt chước Tây Thi phá kỷ-lục về... nhân mặt.

Thế là trong mười mười lăm phút, ông Ninh đã phá được ba cái kỷ lục. Ấy là không kể năm ngoái, ông đã giết giải quần quần về... dọc dít của thể thao.

Ông Ninh mới thực là nhân tài nước Nam!

Ông Tiến thể thao làm!

Cùng hôm ấy, trong đám người ngồi xem, có một tiên sinh, màu râu nhẵn nhụi, nét mặt hơn hờ như muốn cho mọi người biết mình có tên, có tuổi trong làng thể thao, cho làng thể thao biết báo mình là vô danh. Hồi ra mới biết là ông Tiến danh vợt trường Thể-Dục.

Ông Tiến trông thể thao lắm! Trên sân quần, chỉ có ông là ăn vận bộ quần áo golf, cớ lẽ ông muốn tỏ cho người ta biết ông khác người thường.

Mà ông khác người thường thật. Ông khác người ở chỗ ông vào quần golf, mà ông không biết đánh golf, ông lại khác người ở chỗ ông đánh vợt cũng giỏi bằng ông đánh golf.

Naug ông khác người nhất ở chỗ này:

Ông đánh vợt ở thể dục, ông lại biết vì sao samuel bỏ trường thể-dục, mà bây giờ bẽ samuel đánh quí ban nào, ông cũng vô tay. Lắm quả chỉ có một mình ông vô tay.

Ông Tiến có bộ óc thể-thao lắm!

cũng đến đưa vào, tay họ. Ấy là chưa kể đến cái sự trường của phần nhiều danh thủ trong Nam: ngón vô lê.

Chơi ten-nit mà không biết đánh vô-lê, khác nào mặc áo sa tanh đi « ghết « lờ vin », quần áo « golf » số chiếc hia tâu.

Trông nó mới lúng túng, ngộ nghĩnh làm sao. Trái lại, biết đánh vô-lê, công việc nhẹ nhàng nhiều mà quả ban lại đi mau gấp mấy, coi nó có vẻ mỹ thuật hùng dũng biết bao.

Ái được xem trận Nửa- Khấn-phi-Hải mới biết vô lê lợi hại chừng nào. Cái ngón tui của Khấn đã vang lừng khắp sân quần Viễn-dông.

Ào Jiroh Satoh một set, làm cho Co-ebet mấy lần chịu đứng obin ban chạy, Khấn đã lừng danh vì có ngón tui vừa mạnh vừa ác, lúc nào cũng trúng vạch bại bên. Thế mà bóm gập Nửa bị mấy quả vô lê chéo giò, chạy qua, chạy lại, rút lại bị thua Nửa 6/3. Tuy chàng không được xung sức, nhưng một phần cũng bởi Nửa vô lê quá tài.

Tôi lại có ý nhận xem thì thấy mấy bạn trong Nam vào hạng trung bình chơi vô lê đã khá lắm. Về điếu chơi, cách đánh, anh em quần vợt ngoài Bắc ta phải chịu là đàn em.

Có hết phục tài, mới mong thành tài được. Quần vợt là một môn vận động cần phải có thầy hay, bạn giỏi để làm kiểu mẫu. Nếu cứ chơi lố có độc, tư đại, tư mãn, làm sao tiến bộ được.

Tôi sẽ dĩ viết bài này là mong cho các anh em quần vợt Bắc-bà ngày một tiến lên, có một lối chơi mỹ quan, hoàn toàn.

Quần vợt Nam-bắc khác nhau ở chỗ

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trấn nam, lại nhờ được sự kinh nghiệm của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền, môn chữa về bệnh lậu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn cải sống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không bắt đi óai giắt không vật vã nhọc mệt không hại sinh dục, đau bả có chữa cũng óng được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu bất tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng nảy lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vữa, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã man khỏi lại không công phạt, nên được anh em chi em đồng bào tin dùng mỗi ngày thế này, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỉ rất óc, óng nhậ rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Gii óp ó một óng, bệnh giang-mai tìm-la phát hạch lên soái nóng sốt lờ loét quy đầu đau xương rất thật rức dần nôi mẽ đay, ra máu gá hoa khê, phá lờ khắp người cũ đình thiế phả sấp nguy đũa tinh mạnh chỉ sống một óng thuốc là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đờng hồ không phải kiêng nước không bóc lên răng uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng óp ó một óng Xin mời quí bô lai hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 óng trở lên không phải chịu tiền cước.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

81, Route de Huế (cạnh chợ Hôm) Hanoi - Tél. 755

Đại lý: Bát tiên Vinh Bát tiên Huế. Số 73 Belgique Haiphong; 12 Rue des Cor-donniers Hải-dương, Châu thành Hưng-yên. N° 43 bd Albert 1er Dakáo Saigou

xa phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

CÓ BẠN TẠI GIU-TMUAU-LONG 38 BOULEVARD CARREAU NAM-ĐI-NH - A. RAZ - MOMA-MED. 25 PMO KHUACH MAIPWONG

ĐAILY ĐOC QUYEN LUNE-FAT 23 MANG BAC. MANOI

là thứ xà phòng tốt nhất, giá rẻ, khắp hoàn cầu, ai cũng dùng, dùng xong hương thơm, nhiều bọt, dùng đến hết, không rớt như mọi thứ xà phòng khác

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Dông-Son

Lan ở vườn sẵn về qua dãy phòng nhà trai liếc mắt thấy Ngọc ngồi ở ngưỡng cửa buông tay vào mà có ráng nghĩ ngợi. Thoảng thấy Lan, Ngọc tủm tỉm cười, nhưng Lan vờ không biết cứ ráo bước đi thẳng lên chùa trên.

Lan sẽ ấy cửa rón rén bước vào, nhìn trước nhìn sau như người mới phạm một trọng tội mà sợ có kẻ biết sắp tố giặc.

Vào trong chùa ngửi thấy mùi trầm ngào ngào, nghe thấy tiếng tụng kinh điệu điệu. Lan tươi cười thờ giải, như kẻ ngã xuống sông vừa ngồi lên được mặt nước vầy.

Lan không khi ém đêm tịch tịch bao học những pho bụt không lồ một nét mặt thần nhiên... Trên bực gỗ, sư cụ khoác áo bán thân ngồi ngay thẳng như một pho tượng, chỉ hơi mấp máy cặp môi, và động dấy cánh tay gõ mõ.

Lan đứng sững một hồi lâu, mắt nhắm lìm đim hai tay chắp ngực... rồi thông thả nhẹ nhàng như cái bóng, mon men lại sau lưng sư cụ, ngồi xếp xuống đất làm đám khăn khứa...

Trưa hôm ấy sư cụ gọi chú Lan bảo rằng:

— Thôi, hôm nay chú đừng đi hái chè nữa, ta nhờ mang bình và chè sang tạ sư ông ở chùa Long-vân.

Ngọc tiến lên mà thưa rằng:
— Bạch cụ, cho phép cháu cùng đi với chú Lan sang Long-vân. Cháu nghe nói chùa Long-vân có cái giếng thờ, nước uống mát lắm.

Sư cụ ngần ngại mà rằng:
— Đường nhiều giặc lắm sợ cháu đi mệt nhọc!

Ngọc cười:
— Bạch cụ, cháu học ở trường Canh nông, cây ruộng còn được nữa là trèo giốc đá lấy gì làm khó nhọc.

— Cái đó tùy cháu.
Khi xuống nhà trai Ngọc vui mừng chạy lại hỏi Lan:

— Chú có bằng lòng để tôi cùng đi không?
Lan cười gương:

— Càng hay cho tôi, đi đường xa đỡ buồn chứ sao?

Rồi lặng lẽ xếp các thư vào trong chiếc tay nải nân, thắt miệng lại, Ngọc lại sát gần, khiến Lan sẽ né người đứng lui ra. Ngọc nhắc cái tay nải vắt lên vai một cách gọn gàng:

Lan cười nói:
— Ông vác nhện nhĩ.

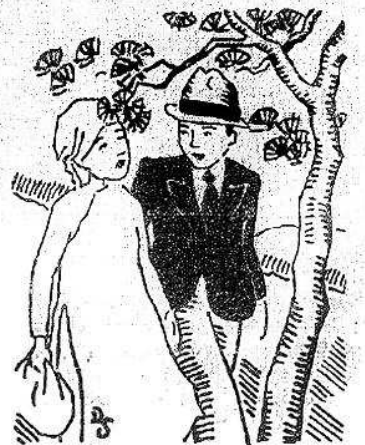
Ngọc nói đùa:
— Đi làm phu gạo mãi lại chẳng vác nên!

Lan cố giữ nét mặt lãnh đạm, cần môi chau mày, ngoảnh nhìn ra ngoài sân. Nhưng lần nào cũng chỉ giữ được

nghe khắc một lúc, rồi thấy Ngọc vui cười nói đùa hồn thì lại quều băng đi mà cũng cười, cũng nói bóng đùa với bạn:

— Ông phu gạo này, nghe chừng yếu ớt lắm! Hôm mới đến chùa sách có cái va li còn thờ hồng học, leo lên giốc khó khăn nặng nhọc như thế, nữa là lại vác bao gạo.

— Chú nhớ dai nhĩ!
Ngọc nét mặt tươi cười, bởi tưởng lại hôm mới tới chùa, trong lòng lấy làm sung sướng. Chàng nghĩ thầm:

« Hẳn không có cảm tình với ta th, sao hẳn nhớ kỹ càng cái buổi mới gặp nhau như thế? » Hình như Lan cũng đoán được ý nghĩ của bạn nên hai má hồng hồng hơi đỏ, gương ngọc vắt tay nải lên vai dục bân:

— Thưa ông, ta đi thôi...
Hai người lặng lẽ cùng đi không ai nói năng chi hết.

Ở một ngọn đồi xuống phía bên kia thì phong cảnh khác hẳn, không thấy cánh đồng lúa còn chân da nữa, mà chỉ nhận thấy những nương khoai, cùng vườn mía. Hai người không bảo nhau mà cùng đứng lại ngắm cảnh, nhất là chỗ ấy lại có bóng mát.

Đi một quãng nữa, bỗng hai người phải dừng lại ở trước một cái suối, dưới có vạch nước chảy róc rách trong veo, trong lòng cát trắng. Bên bờ suối có mấy gốc cây già già già chiều hiu hắt... là thông khô lác đác rơi xuống suối rồi theo dòng nước trong trôi đi... Hai người lặng yên... nhìn nhau.

Lan hỏi bạn:
— Thôi! nguy rồi! ta đi nhầm đường rồi!

Ngọc ngờ ngạc hỏi:
Bây giờ làm thế nào?

— Chỉ có một cách là đi vòng lại, chứ chẳng qua sao được cái suối này.

— Rộng chaura đây một thước thì làm gì mà không nhảy qua được!

Ngọc vừa nói, vừa nhảy sang bờ bên kia, rất là gọn ghẽ, nhẹ nhàng. Lan cười:

-- Ông nhảy giỏi nhĩ!

Nói chưa dứt lời thì Ngọc lại đã nhảy sang bờ bên này. Ngọc bảo bạn:

— Chú đưa tay nải cho tôi!

— Đưa làm gì?

— Thì chú cứ đưa đây!

— Thì đây!

Ngọc vắt tay nải lên vai rồi lại nhảy ngoắt sang bên kia, đặt xuống đất đứng nhìn Lan mà cười. Lan ngạc nhiên hỏi:

— Thế còn tôi?

Ngọc cố nhịn cười bảo bạn:

— Hay chú để tôi công sang.

Lan giật nảy người:

— Ấy chết, sao lại thế?

Ngọc cứ nghiêm nhiên:

— Được mà! không hề gì mà!

Lan cũng làm ra mặt điềm tĩnh:

— Thôi ông đừng đợi đấy nghĩ chân để tôi đi vòng sang đồi kia.

Miệng nói, chân bước. Ngọc vội nhảy sang bên này, giữ lại:

— Tôi nghĩ ra cách này rồi!

— Cách gì?

— Tôi sang bên kia, đưa tay cho chú nắm, rồi lôi chú sang.

Lau ngâm nghĩ một lát rồi tác lưỡi:

— Tôi cũng liều ngã chết thôi!

— Không hề gì đâu, chú đừng sợ!

Ngọc nhảy sang bên kia, đưa tay ra. Lan ngần ngại một lúc mới dám nắm tay. Ngọc nói:

— Chú cứ nắm chặt... nhảy đi... tôi kéo...

Lan nhắm mắt, nhảy liều. Ngọc kéo mạnh quá thành chú ngã ngửa y vào lòng mình. Lan bèn lên với cúi xuống cầm tay nải đặt lên vai đi liền.

Ngọc cười mồm mỉm, như nói một mình:

— Tay chú xinh quá, nhỏ và mát như tay con gái!

Lan không trả lời, chỉ tay về phía bên trái bảo Ngọc:

— Chùa Long-Vân đây rồi!

Hai người đi quanh co, vòng hai trái đồi nữa thì nửa giờ sau trèo tới chùa. Lan thuộc lối đưa Ngọc đi thẳng vào nhà trai, mời ngồi ở tràng kỷ bầy các phẩm vật lên bàn, rồi vội vã xuống nhà tổ. Một lát Lan theo sư ông đi lên. Sư ông đã gặp Ngọc ở Long-Giảng hôm đầu chay, nên vu mừng chào hỏi.

— Nam vô a-di đà phát! qui hoai quả! xa xôi thế mà quan tham cũng chịu khó sang thăm.

Nói chuyện một lát, sư ông quay lại bảo chú Lan:

— Chú xuống nhà xem cơm nước chú Qui chú ấy sửa soạn ăn được không.

Ngọc vội đỡ lời:

— Thôi! sư ông cho chúng tôi về kéo thôi.

— Không được! chả mấy khi quan đến thăm cảnh bản am, thế nào cũng phải mời quan soi bữa cơm chay.

Ngọc nhìn chú Lan tủm tỉm cười:

— Sư ông cho ăn cơm, chú nghĩ sao?

Lan ngượng ngịu, tuổi mới ấp úng trả lời:

— Thưa quan, sư ông tôi đã có lòng quý mến giữ quan lại soi cơm thì quan nên nhận lời, giới cũng hãy còn sớm.

Ngọc thấy Lan gọi mình là quan thì không nhịn cười được, khiến sư ông ngờ ngạc nhìn không hiểu... Rồi sư ông cũng mỉm mồm cười, cho rằng cảnh tây học học văn trẻ con như thế.

Một lúc lâu chú Qui hưng lên một cái mâm gỗ vuông sơn sơn, trong có hai bát nấu, có giò, chả, nem trông rất long trọng.

Ngọc và sư ông ngồi xuống ghé ngựa sắp sửa cầm đũa thì bỗng trời tối sập lại, gió thổi dữ dội, mây đen kéo đến rất mau, cái sồi bay tứ tung. Sư ông vội đứng dậy cung bái chú tiểu đồng hết các cửa lại, rồi thấp đèn lên trông nhà trai như ở vào trong cảnh ban đêm vậy.

Bên ngoài gió thổi càng mạnh, rồi mưa đổ xuống như trút nước. Gió mưa sấm sét âm ỉ tựa hồ như trời long đất lở, át cả câu chuyện của Ngọc và sư ông. Chú Lan đứng hầu cơm ngắm hai người nói chuyện tưởng tượng như họ nói thầm với nhau.

Ăn cơm xong, trời đã nhá nhem tối, mưa vẫn không ngừng. Lúc bấy giờ sư ông ở nhà đi vòng hiên, thân hành cầm lên một cây đèn dầu tấy, và nói với Ngọc rằng:

— Chả mấy khi quan tham lên chơi trời lại đổ mưa xuống để giữ hồ, thực là may mắn cho bản tăng quá. Thời xin mới quan đi nghỉ để mai dậy sớm về Long-Giang cho mát.

Rồi quay ra bảo Lan: Chú Lan làm ơn sang phòng khách bên cạnh giải chiếu và buồng màn để quan tham đi nghỉ.

Lan vâng lời vào buồng sửa soạn, còn Ngọc thì chỉ thờ dài, nhia trời.

Mãi đến khuya mưa mới tạnh. Cả chùa đã yên giấc, mà Ngọc và Lau vẫn ngồi thợ thần ở hiên nhà trai buồn rầu nghĩ ngợi.

Đu trời như giọt một lượt nước, trong vắt một màu. Trăng thượng tuần hình như chiếc bánh bẽ treo lủng lẳng trên đời. Những nước đọng ở sân phần chiếu ánh mặt trăng trông lấp lánh như những tấm gương lớn.

Thốt nhiên, Ngọc hỏi Lan:

— Chú có buồn không?
— Thưa ông, không, tôi không buồn chi hết.

— Còn tôi thì tôi buồn lắm, buồn vợ buồn vẫn, như nhớ ai, cũng nhớ vợ nhớ vẫn.

Lan cười:
— Thôi! mời ông đi nghỉ cho quên đi!

Ngọc đứng dậy nhìn quanh mình không có ai, từ nhà trai đến nhà tổ im phắc như tờ. Chẳng liên như điện như cuồng nắm lấy tay Lan mà lời.

— Ồ! phải đấy, đi ngủ đi, mai dậy sớm chắc hết buồn!

Lan tuy sợ hãi, nhưng cố làm cho ra bình tĩnh, thông thả nói:

— Vâng, mời ông vào buồng an nghỉ. Tôi xin ngủ ở ngoài nhà trai này.

— Vê! đi có hai người, ở nơi xa lạ, nắm cả một giường nói chuyện cho vui, ngủ ở ngoài muỗi nó tha đi.

— Thưa ông, không tiện, sư ông biết, ngài quở chết!

Lúc ấy hai người tới chỗ bóng trăng, Lan liếc nhìn nét mặt Ngọc thấy dữ tợn lắm, kinh hoàng dật toan chạy, chẳng may Ngọc nắm chặt quá, vì thế người lúi đi, kẻ lúi lại, ao dãi, áo ngắn của Lan đều tuột cườ, trể vạt ra. Ngọc bỗng kêu rú lên một tiếng, buông tay Lan ra: chàng thoáng trông thấy ngọc Lan quấn vải nâu...

Lan đứng lại, thờ, cười gượng:

— Gớm quan trẻ con quá! làm gì mà lời kéo kẻ tu hành này thế?

Ngọc hỏi bạn cố trấn tĩnh cũng vờ làm như không biết gì mà trả lời rằng:

— Chú cũng trẻ con quá! cứ gọi mãi người ta là quan! nhưng thôi đừng đùa nữa, ta đi ngủ chẳng khuya quá rồi.

— Vâng, xin mời ông đi nghỉ trước tôi xuống qua dưới nhà giặt chú oui một điều.

Miệng nói, chân đi. Lan vùn vụt xuống sân.

Ngọc ngồi chờ Lan nóng lòng sốt ruột mong ngóng... Vào khoảng 15

phút sau, vẫn không thấy Lan trở lại Ngọc liền cũng xuống sân theo lối Lan đi ban này, lang thang tới một cái cổng chống. Nghĩ lần nữa thế nào, chàng cúi xuống nhìn, thì cái chốt có giây buộc rời ra ngoài, mà cả cái cây tre đứng để chống cũng không dặt vào cọc. Nhìn tới cái cổng không rào khò thì quả là ai vừa lách đi đi ngoài.

Ngọc không còn ngờ gì nữa: Lan sợ hãi vừa đi trốn. Lúc bấy giờ chàng hỏi bạn vô cùng, nói một mình rằng:

— Đói! cố tìm cho biết hẳn là gái, phỏng có ích lợi gì! để vậy còn thú chứ thế này thì không biết chừng... Không biết sao mình lúc ấy lại hung tợn đến thế... Thôi mỗi cái ta theo giữ hẳn ở lại, thế với hẳn rằng giữ bí mật cho hẳn rồi mai về Hanoi... cố quên câu chuyện... câu chuyện cảm động... đau đớn...

Bóng trăng đã xế về tây, chiếu ánh

lờ mờ. Cúc cây cỏ hãy còn đầm đìa nước mưa ban chiều. Những đời xa, trông như đàn rùa không lờ năm vọng nguyệt. Nhưng Ngọc chẳng nghĩ gì tới phong cảnh, cứ cầm cổ bước mau như một tên ăn trộm sợ có người đuổi.

Đi một quãng dài, Ngọc nhìn đằng trước mặt ngay trên đỉnh một cột; đời thấp thoáng có bóng người in lên da trời. Chàng chắc chắn lắm rồi, cầm đầu chạy một mạch tới ngọn đồi. Quả thật cái bóng kia là Lan. Lan nghe có tiếng người chạy thình thịch sau lưng quai cổ lại gặp Ngọc, thì kêu rú lên một tiếng, rồi ngất người ngã gục xuống gốc cây thông bên đường. Ngọc vội qui xuống nâng dậy mà ngọt ngào nói rằng:

— Lan không sợ, tôi xin viện lòng từ bi của đức Quan-Âm mà thế với Lan rằng tôi không phải là hạng gì giằng bầy bạ. Lan tỉnh dậy, tôi nói câu chuyện, rồi mai tôi xin từ biệt Lan, tôi về Hanoi.

Lan mở bừng mắt nhìn, đờm đờm hai giọt lệ, lấp lánh dưới bóng trăng. Ngọc lại nói đùa:

— Thôi, xin ni-cô tha cho!
Lan lúc ấy đã tỉnh hẳn, ngồi dậy lau nước mắt mà rằng:

— Vâng, tôi là gái! tôi biết thế nào cũng chẳng giấu nổi ông nữa. Nhưng còn câu chuyện vì sao tôi phải cải trang, thì tôi chưa thể thổ lộ tâm

cảm cùng ông được. Chỉ xin ông buông tha kẻ ta hành này, kẻ tu hành không khổ này ra mà thôi!

Ngọc thờ dài:

— Thưa ni-cô! ni-cô không ngại! tôi xin thú thực với ni-cô rằng tôi yêu ni-cô, tôi yêu ngay từ lúc còn tưởng ni-cô là trai. Ni-cô là một người thông minh rĩnh ngộ, xinh đẹp như thế thì ai lại không yêu được... mà lại Phật tha thứ cho, có lẽ ni-cô cũng đời lần cảm động.

Ngọc vừa nói vừa nhìn Thi, Thi nức nở mà rằng:

— Tôi chỉ còn... có một cái chết... Nếu tôi có thể thổ lộ can trường cho ông biết vì sao tôi phải cải trang, vì sao tôi phải quy y đầu Phật!... nhưng sự bí mật ấy, thì tôi nhất định sống để dạ, chết mang đi.

— Ni-cô chớ nên nghĩ ngợi... xin Ni-cô nên coi tôi là một người bạn

— Mà nếu đức Thích-Ca xuất thế để tìm hạnh phúc cho nhân loại và đưa linh hồn chúng sinh tới cõi Nát-bàn, thì tôi cũng xin đừng chân ở gốc cây thông này, chứ chẳng muốn đi đến Nát-bàn làm gì!

Thi đứng phắt dậy, nghiêm trang đip lại:

— Người quân-tử phải giữ lời hứa, nhất là lời hứa ấy lại là một lời thề!

Ngọc cũng đứng dậy. Hai người nhìn nhau. Bóng trăng khuyết rọi dần dần, là thông thấp thoáng, cổ sơ sắc mặt đối lấp lánh giọt sương. Hai người nhìn nhau...

Giời chạnh đời lang mạc ngủ yên... cây cối lờ mờ đen, giống sông con thấp thoáng giời bóng trắng như một giải lụa trắng, rời ra sa thì lún với sương mù. Bỗng có tiếng gà gáy nửa đêm giời xóm. Thi giật mình làm bầm mắt:

— Nếu gặp nhau hai năm trước
— Vậy, bây giờ muốn quá rồi hay sao?

— Muốn quá rồi! Vì tôi đã thề trước Phật-Tổ, thì đến chết tôi cũng giữ lời thề... Đời còn chẳng tiếc, tiếc gì một sự còn con... nhỏ nhen!

— Ái tình mà... chú cho là một sự nhỏ nhen

— Nhỏ nhen, nếu đem ví với lòng bác ái! Vì lòng bác-ái mà Phật-lữ xa vợ, xa con, xa cha, xa mẹ, lang thang khắp bốn phương giới để tìm phương giải thoát cho nhân loại. Vậy xin ông... cũng vì bác-ái mà sớ hổ trong lòng những tên chú Lan, có Thi, như thế thì ông sẽ cứu sống được một nhân mạng, cứu vớt được một linh hồn! Trên đời chỉ có lòng bác-ái là đáng kể.

Ngọc ngắm nghĩ... rồi quả quyết nói rằng:

— Vâng! tôi xin tuân theo những lời vàng ngọc của chú. Vậy bây giờ muốn tránh khỏi sự ngờ vực thì ta trở lại chùa Long-Vân. Tôi xin cam đoan rằng ngoài tôi ra không ai có thể biết rõ được sự bí mật của chú.

Hai người yên lặng cùng trở lại chùa. Đêm khuya trăng lặn, gió đập cành thông, vạn vật chìm đắm vào trong cõi hư vô tịch mịch.

Về tới chùa, Ngọc rón rén vào buồng, Còn Thi thì ngồi tựa án phòng trai, bần khoản suốt đêm không ngủ, ngón ngang trâm mối bên lòng..

(Còn nữa)

KHÁI-HUYN

Tân Việt Nam thư xá
33bis Rue Lamblot Hanoi

Xin giới thiệu:

Quốc văn cụ-thể là quyển sách bàn rõ cái nguyên-ủy và các thể-lại những lối văn-thi của ta khi xưa như: ca, từ-khúc, phú từ-tục, kinh-ngĩa, văn sách, văn xuôi của ông Bàng Búi-Kỳ, giáo sư trường Cao Đẳng soạn, giá... 0p80

II Võ gia-đình là bộ giáo-đục tiêu huyệt Sans-Famille của Hector Malot nay mới dịch ra quốc văn lần thứ nhất... giá... 1p00

III Đông-chu-liệt-quốc số I và số II giá mỗi quyển... 1p00

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

TAM ƯC TÒA TRƯNG-TRỊ SAIGON

Một người hội-kín ở Tàu về bị bắt
Người này đã làm môi-giới cho các hãng viên hội kín

Tham-vào-Đức có chân trong hội-kín năm 1930 sang dự kỳ Hội-ngập Quốc-dân Trung-hoa. Kế đó, Đức lại đi Quảng-Đông và Hương-cảng, để đón tiếp, oa tăng hoặc dẫn đường cho những đảng-viên ở-tên hay trường học bên Nga ủy-thác cho Đức.

Bởi năm ngoái, Đức xin vào làm tài-xế cho ông F. G. để che mắt các nhà chuyên-trách.

Bởi tháng Jun năm nay, các nhà chuyên-trách khám phá ra một vụ hội kín tại Sài-gòn, bắt được các sổ sách giấy má quan trọng, nhân đây mà biết được Đức là một tay yếu-nhân của hội-kín. Kế đó Đức bị bắt liền.

Đức bị bắt cùng với Nguyễn-hữu-Bôn cũng bị giam tại Khám-lớn Saigon từ bấy về nay, phiên tòa Trưng-trị hôm vừa đây mới đem ra xử, nên có trạng sư Trịch-Thảo đứng lên lĩnh trách-nhiệm bảo chữa, xin hoãn việc của Bôn đến 16 Janvier, còn Đức không chạy thầy kiện, nên tòa xử liền.

Ra trước tòa Đức công-nhiên nhận tội, song Đức nói rằng khi mình bị bắt, chưa phải là một yếu-nhân đã làm những việc quan trọng của đảng, vì đối với các đảng-viên, Đức còn ít tuổi lắm!

Tòa tuyên án phạt Đức 1 năm tù.

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi
M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM
25 Bd Henri d'Orléans, Hanoi

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa gì của ta làm ứng có phần kém hàng của tây HUNG áo pull-over của hiệu C.F. HUNG dệt có phần xuất sắc chẳng kém hàng của tây chút nào.

Cự-Chung

63 Rue de la citadelle Hanoi

Các ngài có bệnh đi mua thuốc nên đến ngay hiệu:

Minhgiang được phòng Phan-Thiết

Là một tiệm chuyên đủ các thứ thuốc, trị đủ chứng bệnh không cần được thầy, cứ mua tới đó kể rõ căn bệnh, bệnh nào sẵn thuốc này. Lại có người chỉ bảo cách dùng rất đáng rành. Thuốc này do các vị danh sư bào chế, rất linh nghiệm đã từng cứu được nhiều người hay hơn các món thuốc ngoại quốc vì chính chủ người VIỆT-NAM làm riêng cho người Việt-nam, rất hợp thể nhất người Việt-nam và phong-thổ xứ Việt Nam. Bệnh nào cũng trị được, thuốc gì cũng có đủ.

Xin đồng bào mua giùm đường phụ của qui ta sẵn có

Cũng có trữ bán sỉ bán LẺ đủ thứ NỘI HÓA cũng là vật thương đòng.

Hàng tốt giá rẻ chủ ý thật thà.

Lê-tất-Giang chủ nhân cần cáo P. S. — Ở xa viết thư kể rõ căn bệnh, sẽ có thuốc gửi tới nhà theo cách « linh » giao ngân »

Bên tiệm cần dùng nhiều người làm đại lý bán các thứ thuốc, ngài nào muốn xin viết thư hỏi thể lệ cách làm đại lý.

Quanh vấn đề tiết-kiệm

Việc giảm các viên chức và các Quan-lại

Trong hai tháng nay, Đông-pháp đã nhiều lần trích đăng, hoặc nghị-định hoặc tờ thông tư của quan Thống-sứ Bắc-kỳ về việc giảm bớt các viên thừa phát và các viên chức.

Nay lại có tin đồn rằng đầu năm đây, nếu những bản nghị-định trước mà đem thi-hành cho các Quan-Lai thì từ các quan Tổng-đốc cho đến các quan Phủ Huyện, Bắc-kỳ có thể hụt đến 30 ông.

Riêng phần các quan lại thì như vậy, còn đối với các viên chức các công sở thì vừa rồi quan Thống-sứ Pagès cũng có thông tư cho các quan Đức-lý Hanoi— Hải-phòng các quan Công-sứ các tỉnh, các quan đồn, các ông chánh các sở, nhờ trong một bản rất ngắn, làm một bản thống kê kê danh sách các viên chức đến ngày 31 Décembre 1932 sẽ đứng hay gần đứng 60 tuổi mà xét ra chưa tới 30 năm làm việc. Nếu có cần trong tờ trình kia các quan nên nói rõ hoặc xin bãi-hưu hay xin giữ các viên chức ấy lại theo điều thứ 6 trong nghị-định ngày 29 Décembre 1913.

Người Tàu không muốn tăng quyền cho Tưởng

NAM-KINH— Kỳ Tam toàn hội nghị của quốc-dân-đảng Trung-hoa đã họp tại Nam Kinh hôm qua, Tưởng-giới-Thạch cũng từ Hán-khẩu về họp. Trước hội-ngập, ủy-viên tại Thượng-hải và Quảng-Châu đều phản đối không muốn tăng quyền cho Tưởng-giới-Thạch.

Tất cả cùng biết rằng hiện nay Tưởng-giới-Thạch đã có quyền chuyên-chế nhất nước Trung-hoa rồi, nhưng gần đây Tưởng lại muốn vận động để lên ngôi-giê chủ-tịch chính-phủ Trung-hoa một lần nữa mà Tưởng đã nhường cho Lâm-Sâm trong mấy lần.

Trong kỳ Hội-ngập này do viên viện-trưởng viện Giám-sát chủ tọa, đã tuyên-bố nếu Trung-hoa khôi phục việc bang giao với Nga, sẽ giữ được cuộc hòa-bình cho Viễn-đông. Viên chủ-tịch hội-ngập lại hô hào hội-viên trong quốc-dân-đảng nên hợp lực để làm cho tăng gia lực lượng của chính-phủ.

Về việc phục giao với Nga, Tống-tử-Vân cũng tuyên bố mong cho hai nước hòa hiếu với nhau để gây dựng cuộc hòa bình cho cõi Viễn-đông.

Chợ phiên giúp viện « Báo An » và hội « Quảng-thiện »

Trước là giúp hai Hội sau là cho « Nữ Công » được tiến bộ mong các chị em nào vui lòng ra thành cho cuộc thi « Nữ Công » do « Hội nữ học hiệu » tổ chức được kết quả mỹ mãn.

Các thẻ lệ xin hỏi hay viết thư lại 26 D quai Clémenceau Hanoi

Cùng các nhà buôn, có đảng Quảng - cáo ở Phong hóa

Cho tiện việc thu tiền, xin tổ cùng các ngài biết rằng: Ông Nguyễn Anh Tuấn chỉ là người đi lấy quảng cáo cho nhà báo thôi— Từ nay biên lai đưa đến, có chữ ký của ông Phạm-Hữu-Ninh, các ngài hãy trả tiền.

? Sách Chơi Xuân NAM-KY

Năm Quý - Dậu (1933

CINÉMA PALACE

Le meilleur spectacle de Hanoi Du Mercredi 21 au Mardi 27 Décembre 1932 Pathé Journal sonore & Parlant Actualités mondiales reues en Indochine par avion

présente un chef d'œuvre du Cinéma Français

Les croix de bois avec Pierre BLANCHARD — Charles VANEL Gabriel GAUBIO

Le Film national LES CROIX LE BOIS dépasse de loin tout ce qui a été fait jusqu'ici

AUX VARIETES

Cinéma Parlant Ce soir Une charmante opérette Filmée Chacun sa chance C'est un Film Pathé Natan Ai thích phim câm xin mời lại: Cinéma Carnot - Rue Djeulejils Harob Chiều tối phim câm có giá trị Giá vào xem rất rẻ Hai ngày đổi trở lại

TIẾNG LÙNG KHẤP HOÀN CẦU

CHÈ KIM-THAI NHẬT-PHẢI TAM-HY

CHU V.S. CHE

Nhỏ cảnh sanh nước mua tại:

Hanoi Hàng Ngang số nhà 3
Hàiphong Phố Khách số nhà 140

— Cu đi đâu với vàng thế?
— Ấy chết! Ông sẽ lôi kéo nhờ tằm, để người ta mong đợi thì không tiện?
Ai mong cơ?
— Tôi chả có bừa để đi tiệc ở hiệu cơm tây Lạc-xuân s; mà, ông có biết không?
— Ai bảo t. là gì hiệu Lạc-xuân, có phải ở số nhà 55 phố hàng Đông mà là hiệu to nhất Hà thành của người Anam mở; số giấy nói 528 chữ gì.

Vui vui ..

TRÈ CON LẤY VỢ

Dự định lấy vợ

Đã hơn tháng nay, cứ mỗi lần bà đi tôi sang chơi, lại thấy cùng thấy u tôi bàn tán, mà nghe đâu như về cái việc ấy vợ cho tôi thì phải. Trời ơi, tôi lấy vợ, lấy vợ để làm gì mới được chứ? Tôi cố nghĩ mãi cũng không hiểu, chỉ biết lấy vợ thì được mặc áo đẹp, được pháo đỏ, mà có lẽ được cả tiền tiêu nữa thì hải.

Mọi ngày tôi cùng thằng cu Tý đánh bóng chơi ngoài sân vẫn nghe tiếng con Tẹo bên hàng xóm nó bắt:

... cây cá có giải,

Con gái có chồng, đàn ông có vợ... thì cũng biết vậy. Nhưng mà đề lúc nhón lên kia, chứ tôi mới có mười bốn tuổi đầu, háy câu đề chớm thì không biết vợ với con làm gì.

Chiều nay, tôi thấy trong nhà sửa soạn lịch kịch, treo màn màn, giải chiếu mới, y như ngày có đồ vậy. Lại thấy thấy u tôi thì thăm bàn tán với nhau, ra vẻ bí mật lắm. Có lẽ sửa soạn cưới vợ cho mình chặc. Nghĩ thế rồi đâm ra lo, ngẩn ngơ cả người, thằng Tý nó cứ dậm chân cũng không buồn giải nhỡ nữa.

Lúc lên đèn, u tôi gọi tôi vào buồng, ngồi trên cái phản, rồi vừa mân mê cúc áo tôi, vừa nói khẽ: « Ngày mai u cưới vợ cho con đấy. Con cứ lấy, thấy u sẽ cho con nhiều tiền ăn quà. Nhà ta hiếm hoi có một mình con là giải, lấy nó về cho nó đỡ dẫu u lúc tuổi già... »

Tôi cứ dõ cả người, nghẹn ngào không biết nói ra sao, dơ dớm nước mắt chỉ muốn khóc.

U tôi lại nói: « Đã chót ăn uống mất tiền trăm, bạc chục, lễ vật sắm sửa đủ cả rồi, con ạ, nếu con không nghe thì thấy con giận đánh chết »

Đêm ấy tôi chần chọc không ngủ được. Vừa lo, vừa nghĩ vẫn vợ, không biết lấy vợ ra làm sao nhỉ?

Ngày cưới

Sáng nay trời lạnh, đang nằm ấm trong chăn thì thấy tôi kéo giấy, rồi chứng mất báo:

— Giấy thôi! Còn phải sắm sửa quần áo để đi chứ.

Vội vàng nhồm giầy, xuống nhà dưới, thấy người làm tập nập, kẻ gói bánh người già giơ, lại có mấy cái quả đựng vải buồng cau, quàng mấy vuông vải lấy đồ đi.

Ăn lót dạ vài bát cơm, rồi đi thay quần áo. U tôi mở rương lấy quần áo, rồi cả bà gì, con Tẹo bên hàng xóm sùm sụm quanh. Mới đầu tôi mặc một cái áo cộc

bằng lụa nhuộm đỏ, mới nguyên. Cái quần chực bầu cũng chưa giặt lần nào, vừa giầy vừa cườm, hề đi lại thì sò cọt. Lại thất một cái thất lưng nhiều d.ều, thất hai mới mà bầy còn giai.

Xong bộ cánh bết trong, u tôi đưa cho cái áo mùa hơi ớn đỏ, cái hoa to bằng cái miệng bát. U nhà đẹp quá, Gi tôi bảo đấy là gấm tàu, gấm chực bạc một áo đấy. Nhưng sao lại vừa rộng vừa già thế, lướt thướt quá đầu gối.

— Mặc thế rồi nhón lên to' vừa chứ. U tôi nói xong lại đưa khăn và giầy mới, giá đề năm năm nữa đi và đội bầy còn rộng!

Ăn mặc xong lấy gương ra soi xem có nhón được ít nào không — u tôi lại bắt đi đi, lại lại, sùng sinh ma ngưng quá — con Tẹo vỗ tay cười:

— Rõ ra ràng chứ về chưa?

Tư nhiên cũng thấy hơi thích thích vui vui — Quái, đầu sao hơi lạnh lạnh: sờ ra đầu mình vẫn trơn, cái chớm được vài sợi tóc, thảo nào. Sẵn đĩa dầu lấy một miếng ăn, đồ moi cho điền trại.

Đi đón dâu

Lên nhà trên, đã thấy họ hàng đến đông đủ. Người nào cũng quần áo mới, trông vui tẻ. Mọi ngày gặp nhau đến trăm bận không sao, mà sao hôm nay cứ dòi xem mặt rẻ mới, làm mình ngưng quá toan lên mà không được.

Bây giờ bắt đầu đi— đốt một bánh pháo điện khói xanh tỏa ra thơm quá, toan cúi xuống nhặt mấy cái pháo si đốt chơi thấy thấy tôi lườm lườm, nên lại không dám.

Ra ngoài ngõ, sắp hàng ời rất từ tốn, thong thả. Sao mà đông người xem thế, phần nhiều toan là trẻ con trạc tuổi tôi cả. Chúng nó cứ chỉ chỉ chỏ chỏ, thăm thì với nhau, làm tôi xấu hổ quá, đã đứng lẩn sau lưng u tôi mà cũng không

xong. Lại đến cái thằng cu Tý, nó cứ kêu to:

— May đi lấy vợ đấy à, gớm, quần áo, đẹp nhỉ!

May mà đường không xa mấy, đi một lát đến nơi ngay.

À, ra nhà cụ Bá, thế mà u tôi cứ dẫu mãi lừ, mà cũng lạ, sao từ mấy hôm đến giờ, mình cũng không hỏi xem sắp lấy ai. Con gái cụ Bá, hình như là cái cô heo-héo, thỉnh thoảng mình vẫn gặp ở giếng thì phải.

Vào nhà cụ Bá, đã thấy họ họp đông đủ cả. Rồi hết mâm nọ, đến mâm kia bung ra, cười nói huyên thiên, mà giọng nói cứ thấy lè nhè dần. Tôi thì ngưng quá, không sao nuốt đi được: họ cứ xúm quanh nhìn như nhìn con khỉ ở bách thú Hanoi. Người này, «kia chú rừ», người kia «kia chú rừ» — mình ức chỉ

muốn khóc mà không dám khóc.

Đến lúc xin đón rần về, mới lại rắc rối nữa: nhà gái thách chầu một trăm, u tôi bớt đi có hai chục mà họ nhất định không, nhất định không cho dẫu ra. Rồi hai nhà sinh ra to tiếng, tôi đã lo. Bớt một, thêm hai, kỳ kèo mãi mới ngã giá đúng tám mươi nhăm đồng, không bớt một trình.

Cửa buồng vừa mở, có dẫu bước ra, vài ba cô nữa xúm xít chng quanh, có cả cô Sủu, cô ấy nhìn mình mà cười.

Không nhìn rõ mặt cô dẫu, nhưng trông thấy cô vừa to vừa béo, gập hai mình, kinh hoàng quá. Ra lễ đèn thờ, có dẫu cũng lễ bên cạnh mà vẫn không dám nom.

Họ giải một cái chiếu cạp điều xuống đất, rồi bà nà, cụ nà ngồi trên sập để chúng tôi lễ. Cụ nà ngồi vắt vẻo, thỉnh thoảng lại vuốt râu ra rảng đắc ý lắm. Bà Bà nói một thôi dài, nhưng gì mình cũng chẳng hiểu. Song thấy bà đem ra hai cái ví tiền, chắc cũng nhiều xu trong ấy, với một cái gói giấy đỏ. Rồi bà lại nói rất thong thả:

— Đây, giá có ít tiền cho vợ chồng con để làm vốn dầy nhè. Mai sau có ra ở riêng thì lấy đấy mà tậu đất, buôn bán nuôi nhau.

Tôi còn sợ chưa dám cầm, sau thấy u tôi đưa mắt, mới cúi mà nhận lấy. Ái chà! sao mà nặng thế, hẳn là được nhiều tiền, miotch tha hồ mà ăn quà.

Trở về

Đúng trưa, ở nhà gái ra về Hai, ba đám chẳng giầy, mấy anh tuồn nghện kết lỏi thối quá. Đã cho đến bốn bảo mà nó không nghe, thấy tôi tức mình cắt cả giầy, đập đổ cả án thư với lục bình:

Chúng nó vừa chạy, vừa chửi rửa om sòm.

Về đến nhà, hết lễ chỗ này lại lễ chỗ nọ, moi rừ cả dẫu gối mà chưa thôi. Đến lễ to hồng là nguy nhất.

Tình mình đã cả thẹn, lại được cóc « cóc », các « cậu » cứ nhò to binh phàm, nào là chông bệ vợ nhón, chông bằng tí mà vợ như con vằm, chông bé con như thế kia thì biết quái gì.

Sầu hổ quá, lại thêm lúc cụ đồ xuống toan chữ nho, mình cứ đứng ngáy như tượng gỗ, mà ngoài họ cứ khúc khích cười. Liếc nhìn thấy cô Sủu nấp sau cái cột, cứ vài lấy vài đề, miệng thì « lăm rằm », không biết có khẩu gì.

Nhập phòng

Cả ngày hôm nay mệt quá. Nhà gái ở đến tối mới về, còn nhà tôi hát nhà tơ mãi đến khuya. Mấy cô nhà tơ mồm miệng như cái tôm, cái tép, họ cứ đến sau dẫu tôi, rồi cười với nhau, tức quá.

Chả bao giờ thức khuya như thế này nên buồn ngủ điu cả mắt. Sực nhớ đến tiền l.ên rõ hai cái ví với gói giấy ra xem, thấy được ba đồng bạc với ba trăm xu. Mừng quá, toan cắt đi, thì u tôi ở dẫu chạy lại rất lấy mang đi... l.ệ c mà tôi không dám đòi.

Vào giường vừa chợp đi một lát thì u tôi đến lỏi giấy vừa cười, vừa nói:

— Bây giờ có vợ rồi thì về buồng mà ngủ chứ!

Rồi u tôi ghé tai thì thăm bảo mấy câu, tôi đã hơi chặc giả. Định liều đề cả quần áo lên về buồng ngủ.

Đến cửa thấy run cả người, trông ngực đập thồm thồm, lưỡng lự mãi không dám vào. Phải bạo dạn lên chứ!

Này bạo, nhưng dẫu gối vẫn còn rần, cố ăn cửa bước vào — thoạt thấy có vợ ngồi đầu giường, sợ quá không dám nhìn, cứ tăng lờ như không biết. Mắt vẫn đề ý tìm con gà, u tôi dẫu phải vào tìm con gà hề dẫu ăn ngậy, về sau vợ không bắt nạt.

Thế mà lưng lưng mãi mới dữa chỗ đề gà sủi, xem ra thì ời thối, cái dẫu già đã biến đi dẫu mất, chỉ còn tư cái cò ngẩng ngiu.

Chết thật! vợ như thế, nó lại cò ăn đầu gà, thì nó bắt nạt mình đến chết, ngồi xuống ghế càng ngấm nghì càng lo, không biết làm thế nào.

Sao mãi mà không thấy có ấy đi ngủ cho. Hai mắt cứ dẫu lại mà không dám ngủ, cứ trống tay vào cầm nhìn con gà, không dám ngoảnh cổ lại.

Sau nghe thấy tiếng náo giương cót két, rồi một lúc lâu tiếng tiếng ngày khia-khiet như lợa. Bấy giờ mới võng tâm, lại gần giường. Cố rưng hai mắt nhìn xem vợ to hơn mình bao nhiêu, thì ra dẽ nó to gấp bốn, mà béo qua.

Liều dõn đến ngã lưng bên cạnh. Kéo mãi mới được một mồm chân dấp, mà lại hoih như lúc này có ấy ngủ say, có sao cứ thấy động dẫy rồi lại dãng háng lu lu luôn, một cảnh tay có dẽ chột vát lên cổ tôi, nghe hơi không thể được mà dầy mãi mới thoát.

Vội vàng chui vào một góc, cuộn tròn nằm im thin thít, không dám ho. Mơ màng tưởng sau này vợ túm chớm nện cho vài thanh củi, y như lúc bác Đụng giải, u con Tẹo d.ình bác Đụng giải vậy.

Rồi sau ngủ thiếp đi mất.

VIỆT-SINH và PHẠM XUÂN CẢNH

CHỈ CÓ HIỆU ĐỨC THÀNH

là bán đủ các thứ đèn
N° 3 Rue des Médecins Hanoi

Thầy ma xương thang gác

(Tiếp theo trong tuần)

không thầy động, chúng tôi đã tưởng con ma trở lên

Ngon nên cứ nhỏ giọt xuống tay anh Thành mà anh ta vẫn không biết.

Lúc ấy Thành lỵa đứng ở một bên cửa để tránh luồng gió cho ngon nên chảy thảng, khoi bập bùng. Anh Hết thì đứng bên kia. Anh ta nghe tiếng chân ở cầu thang như nghe giờ chịu tội. Nhưng có chúng tôi ở đó nên cũng đỡ lo.

Cầu thang lại bắt đầu kèn kẹt kèn: hươc chân dận trên bậc ván cứ dần dần xuống. Tôi nghe rành rẽ lắm: một bậc... hai bậc... ba... bốn... năm.

Còn gần một chục bước nữa thì xuống tới nơi. Bước chân chậm đi, nhưng không ngừng nữa: một... hai... ba... bốn... năm.

Một luồng gió lạnh đưa ra. Sau bức ván mỏng nó ngăn chúng tôi với cuối cầu thang, tôi đoán thấy hình tượng một người đang nghe ngóng. Chúng tôi thấy quá tim như đập lại... cùng nhau đứng lặng như bình nhẵn. Rồi, không đầy mười giây đồng hồ, tự trong cái khung đen chập nhật cao hơn đầu, dần dần hiện ra một thân người.

Đến đây thì anh Hết đã sợ quá, anh Thành cũng sợ quá, cả hai người đều sợ quá, cả hai người đều sợ quá.

Tôi cứ muốn đưa tay ra sờ vào người con ma, nhưng chưa dám, vì tôi đứng cách nó, bên anh Thành. Tôi định men đến gần, thì bỗng có ai bám vào tay tôi. Đưa mắt lại xem ai thì tôi thấy là anh Tú. Tôi không biết Tú có được một cái tay thước ở đâu và từ lúc nào để nhét vào tay tôi.

Mặt anh chàng tái mét đi, nhưng cái sợ quá chừng thương dẫn đến cái táo bạo. Tôi hiểu ý anh Tú, nên nắm chặt tay cái tay thước gỗ. Nhìn vào con ma vẫn thấy nó diêm nhĩa. Từ lúc nó hiện ra đến bây giờ không đầy nửa phút.

Anh Tú cứ lay tay bám tôi ra ý thúc dục. Tôi liền định rời lại, trọn một chỗ tốt trên đầu con ma ấy để rồi đánh lén một cái hết sức bình sinh. Con ma thì mạnh quá làm cho ngọn nến tắt về một bên. Rồi bỗng ngọn nến vụt tắt, Tôi đen cả lại. Anh nào cũng rú lên, lui sát vào tường.

Jên bầm dần, anh Lịch? - Đề trong ngàn kéo. Tôi lần đến cái bàn, rút ngàn kéo, rồi bám vội và chiếu ánh sáng vào gác. Con ma vẫn đứng yên đó đương cười sáng sủa làm cho chiếc khăn đen pháp phùng.

Tôi tiến đến gần con ma lấy tay từ từ lật khăn lên - chúng tôi, người nào người này đều dăm dăm như đợi xem cái mặt ma, chắc hẳn là ghê gớm! Khăn lật vừa hết, dưới ánh đèn... Té ra mặt anh Tường!

Anh nhìn chúng tôi một lượt, thấy mặt anh nào cũng nhợt nhạt, anh không thể nhận được, anh cười rử, cười rọi, Chúng tôi bấy giờ mới hoàn hồn, nhất là anh Hết, anh đã hết sợ, nhưng tức tôi vô cùng, rói rắt:

- Đưa gì đưa thế!
- Anh Tường cười giọng:
- Ai bảo, anh đòi lên dọa tôi.

THẾ-LỮ thuật

Những hạt đậu đen

Báo N. C. T. ra ngày 14-12-32. Không nuốt được

Trong bài « Tô giấy bạc, ông Thiệt-Can viết:

«... con me ăn mày mếu mếu, nghẹn ngào nuốt lấy những quả đậu oan...»

Người ăn mày cổ thì còn nuốt được những quả đậu nhưng độc giả N.C.T. khổ lòng mà nuốt được câu văn ấy!

N. C. T. ra ngày 15-12-32

Thư xe lạ

Trong bài « Bỏ lữ tre xanh » ông Tín-Khanh viết:

«...chuyến xe điện chồm, nhảy trên hai gương sắt đã tới Bưởi...»

Ông Tín-Khanh có lẽ cho xe điện là một con ngựa.

Nhà trên mặt hồ

Trích ở bài « Công cuộc từ thiện » của báo Đông-Pháp số 2129:

«Trên mặt cái hồ rau muống, bốn bề đầy những cỏ rác rờ bẩn, ngày này người ta đã trông thấy một lớp nhà cao ráo sạch sẽ...»

Độc giả tưởng tượng những nhà cao ráo sạch sẽ ấy dựng trên những cọc gỗ như nhà cửa người thái cổ, hoặc làm trên cọc bê nứa như những nhà bè ở trên sông Hồng hà.

Trích trong chuyên Phụ-nữ « Bức ảnh » của Nạp-dung P-N-T-Đ số 579:

1- Nét mặt thổ dãi sườn sượt

«Nét mặt tươi tỉnh ngày trước, nay thành ngẩn ngơ, thỉnh thoảng thêm thờ dãi sườn sượt.»

Nét mặt mà diêm được tiếng thổ dãi sườn sượt thì ngờ đâu thực đấy!

2- Đùng tung thề!

«...tưng tưng con mắt ra khu vườn rậm rạp đằng sau nhà»

Ấy chớ, sao lại phỉ của thề!

Dạ lữ viện hay bãi tha ma!

Trích ở bài « M » ngày hội của bọn mặt đỏ N.C.T. số 1235:

«Vây là Dạ lữ viện này sẽ có thể cư được non trăm rưỡi linh hồn rồi đấy.»

Chỉ có bãi tha ma mới cư được linh hồn mà thôi.

Chữ âm mà dịch là linh hồn ở chỗ này thì dịch giả quả thực không có linh hồn.

Chuyện con khỉ (hạt đậu tây)

Dịch một câu văn trong bài Yo-yo của ông Hy-Tông (Annam mới số 194):

«Khỉ nào chữ « singeur » biến hẳn ở tự vị anam... (quand le mot « singeur » disparaît du vocabulaire annamite...)

Không ông Hy-Tông làm đấy, trong tự vị của nước annam chúng tôi không hề có chữ « singeur ». Cho đến chữ con khỉ cũng chỉ có nghĩa khác, chứ không có nghĩa là bắt chước như ở tự vị Pháp!

Thí dụ: Khéo / rở chuyện con khỉ!

Hay chữ nho lỏng

Trích ở chuyên « Tiếng khóc đêm khuya » của Nư-quỳnh (Phụ-nữ-thời-dàm số 560):

«Cậu nữ nào vì sự uất ức nhỏ nhen mà quên mất cái nghĩa vụ của người nam nhi chi chi.»

Cái người nam nhi chi chi là thứ người gì vậy?

Mà nếu nam nhi chi chi nghĩa là cái chi của người đờn ông thì ra các kìa quên mất cái nghĩa vụ của cái chi của người đờn ông.

Thà cứ giết độc còn hơn hay chữ lỏng!

Giải nghĩa câu đố Phó ruộm

- 1) Bánh khách ở bên tàu sang.
- 2) Bánh thả xuống nước không vô lên thì là bánh trôi.
- 3) Bánh bị rội nước sôi thì là bánh bồng.
- 4) Là cây rau sam.
- 5) Vườn Paulbert là lạnh nhất Hà thành vì ở vườn ấy, ông Paul-Ber lúc nào cũng mặc áo pardessus.

Giấu cái gì thế

Trích ở bài « Bỏ lữ tre xanh » của Tín-Khanh, N.C.T số 1024:

«Hơ hơ 19 cái xuân.Tỷ con giấu trong cặp má háy háy tờ một vẻ thẹn thùng của chi gái quê mới ra tỉnh.»

Thế thì Tỷ con giấu cái gì ở trong cặp má háy háy? Có lẽ Tỷ con giấu máy cái răng hàm!

(Ồ nhiên!

Ngo-Báo số 1586, có câu: «Một người linh khô đờ đờ ở đó lên trên, bỏ mang.»

Cũng không may cho người lịch ấy. Nếu ở to đờ xuống dưới, thì chưa đến nỗi chết Nhất-giao-Cao

Những câu không nên nói

- Lay ông q!
- Tôi không cầm, chào hai bác ngồi chơi.

gọi - Kia bà hàn đi đâu đấy? chớ làm sao mà mặt mũi sưng thế?
 Hàn - Ấy cháu đau răng, tôi định đến bác Đốc hỏi xem, nên mang cháu đi chữa dần?
 Nghị - May quá, thằng cháu này trước cũng đau, hôm miệng sưng to bằng hai thề mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giếng vàng, Trường-Minh chữa vài lần là khỏi!
 Hàn - Ấy tôi quên bẵng đi đấy, bác Đốc cháu trước cũng giềng vàng ở đó, vẫn khen công việc của cháu và có vẻ mê-thật...
 Nghị - Ấy là cháu mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thẹn tình quá - Chẳng biết có gần đây không?
 Hàn - Ồ, bác à, tôi quên mất, bác cứ trông biển để... Nhà giềng vàng ở... TRẦN QUANG MINH số nhà 100 phố Hàng Bông là phải

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiện thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí nghiệm bệnh Lậu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới phải (état aigue) bất cứ mủ, máu, buốt tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 là khỏi hẳn, mỗi vỏ giá 0p40

Lậu lâu năm état chronique thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cũng là vẫn vậy lúc đi tiểu thấy nóng, từ chỉ mỗi mét, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khác chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 vỏ liệt trùng giá mỗi vỏ 0,60 và 1 hộp to bổ ngũ-tạng-trừ lặn 2p.c, hộp nhỏ 1p.c, là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ trả lại tiền. Còn bệnh giang mai thì bất cứ sưng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu. Ai ai đều biết. Muốn hỏi điều gì đình theo timbre opo5 giá lời ngay

Ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ cách lịnh hóa giao ngân (C.P.) thư và mandat xin đề:

M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-từ Hanoi (Tonkin)

NÊN HÚT THUỐC THOM

ANG LÊ

hiệu

ROSETTE

0,13

MAISON COLONNE TABACS

Chica ATDAR 7 Lombard

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ngời sau khi khổ -hưng bệnh lịch bị độc còn lại. Nước tiểu khi trong khi vàng. Tiểu vào cái cốc trông thấy lặn vẩn đục. Thứ đầu sợi chỉ giầy giầy như n.ũi, quí đầu thường ướt dính, thối thối ra đời ừ mủ. Hoặc sáng khi ngủ dậy. Trước khi tiểu tiện nặn thấy mủi chát trắng trắng như sữa đặc, ăn cũng đặc hoặc làm việc gì quí á đờ bệnh lại, hục phát, mà có người xương thối thường thấy đau mỗi như thế đều là độc lậu chưa đi tuyệt hẳn, đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì ta dùng ngay thứ thuốc kiến tịch tuyệt lậu (thuốc triết học) giá 1p.50 một hộp. Ng 23 hộp nặng 45 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết thí h nghiệm của thuốc kiến tịch.

Còn người đang loai lợ phát ban, đi đại ừ một, cương dương thấy đau, nổi hạch, ra mủ ra mủ: đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đàng thời kỳ phát) giá 0p.50 một hộp nhẹ 45 hộp nặng 67 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì tiểu hấp sốt nổi hạch quí đầu lở loét mình mủ. mẩn tit mét mỗi xương đau thì h. hoà g (thủ) bắp giật giật. Như thế dùng ngay 45 thuốc Giang giá 0p.70 1 lọ là khỏi ngay

Nếu thuốc đã ra đày, đều không công phạt không bại sinh gục. Hiện đã nhiều người uống khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người uống khỏi gửi về em ơn. Đing nước đàng cai lấy chứng chỉ cũng lên các n.ữi em ơn các đờ các đờ g. á biết. Nhưng vì tình này là bệnh kia. Vậy xin em. ơn.

Điện-thùng 89 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi
giấy nói 543

THUỐC LẬU THANH HÀ

Bệnh Lậu là một bệnh có vi-trùng (gonocoques de Neisser) khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ đôi thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi, nếu chữa không hết sẽ bệnh thành niên (état chronique.) Tuy thế, để chữa hơn lúc mới bị, mủ ra ít hoặc có khi không có, song những khi mới nhẹ, thức khuya rứa say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người đờg dai đến mấy năm không khỏi. Ngại nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mảc đàng số 6, kinh niên đàng số 7. chỉ trong vài tiếng đờng-hồ là bệnh đờ ngay. Và lại chất thuốc hòa bình không bắt đi đại rất, không mệt nhọc như những thuốc có ban mield. Đàng thuốc đi làm như thường.

giá 0p80 1 ống

Sau khi bệnh tình đã khỏi đàng muốn được bồi bổ cho chân thân tại như xưa (khởi vàng đầu đau lưng đi-tính mông-tinh v. v.) thì nên đờ KIÊN-TINH-TỬ-THÂN-HOÀN. Đàng bà muốn được kinh-nguyệt đều hơn lợi đường sinh-dục, khởi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên đờng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai mả thuốc này ai dùng qua cũng đều được kết quả rất mi-mãn. Giá một hộp 1p.50 Ở xa viết thư về kể bệnh sẽ có thuốc gửi cách lịnh hóa giao-ngân

Có phòng riêng để thụ rửa rất vệ-sinh

Có nhận chữa khoán không khởi không lấy tiền

Thanh-Hà đờng phòng

55, Route de Huế. HANOI

TAN THANH

145 HANG BAC
QUANG CHUA VA BAN

ĐỒ ĐỒ PHỤ TÙNG XE TAY..

Kiểu mới GIANG ĐẸP GIÁ ĐỀ

Một sự chẳng ngờ

Trường ở xưa nay toàn cho là một khoa-học thường thức để tiêu khiển song vì tình lờ-mờ nên thàng bại vào rồi tới có đến chơi nhà ông Phan-cốc-lữ số 49 phố Hàng Bông đêm xem 1 quẻ Cát hung, văn hạn tương lai ở rằng ».

Ông nói đều đúng cả nhưng về cái lần một đều cần thiết rằng phải phòng, kéo đến thàng tám này con lên vợ chết con chết.

Tôi chẳng để ý đến lời đoán vì vợ bị đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến thàng tám ngày mồng chừm con t. i chết, đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục ông Phan-cốc-lữ là một nhà tướng g. á rất giỏi đời này. Vậy có vai hạn, ban thực giới thiệu ông với bà con a: Bùi ngọc-Khang

320 Route de Huế

Sắm đồ nữ-trang I NÊN ĐẾN HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lục số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng Có bán theo cách lịnh hóa giao ngân.

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

MÙA RẾT ĐÁ TỐI
 Phòng ngừa sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyễn,
 có một không hai

BỔ-PHẾ THANH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mắt lao, bết xuyễn, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con 0p.40
 Lọ lớn 0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805

**Thế nào là
 « Phòng tích »**

Bệnh phòng tích dân ông dân bà sức lực
 của thường hay bị, từ 25 đến 50 mươi tuổi
 hay bị lắm. 1- Vì cơm rượu say với ham
 thức dục; 2- Ăn xong đi ngủ hay đi tắm
 ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi
 lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực,
 cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường
 đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị
 thì máu, sắc mặt vàng, da bụng già. Mỗi
 ngày 1, 2 lần lau 4, 5 lần Phòng-Tích thần
 được Con Chim không công phạt, đúng
 bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi
 lần chia hai bên uống giá 1p.00.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis. Route Lạch-Tray, Hai-phong
 Ấn-từ kim-tiền năm 1926

THƯƠNG KHÁNH Y-QUÁN
 Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay
Thuốc tẩy. — Dùng thuốc này mà tẩy, không phải kiêng cơm, uống vào
 không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận
 như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng
Thuốc đau mắt. — Thuốc này là một phương thuốc gia - truyền có đã ba
 đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng mọng lâu năm, dùng thuốc này
 chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người non trẻ con đều
 dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.
Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bán cực rẻ. Giá 2 hào một lọ.
Thuốc ho. — Dà ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra như rãi gà, ho ra
 huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngày ngáy sốt nóng, người lớn hay trẻ con
 mắc phải xin đến ngay THƯƠNG - KHÁNH Y - QUÁN 172 phố Huế, Hanoi
 Thương Khánh Y-quán 172 Route Huế, Hanoi

**Thực vậy! Thực vậy!
 Không giám khoe tài**

Món thuốc trị chứng đau gia giầy của
 Quảng - Đức - Sinh được phòng chúng
 tôi, do x-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên
 cứu rất tinh vi, đã chữa giúp làm
 bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần
 diệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Hữu
 chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-
 Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có
 chứng đau gia - giầy, có lấy thuốc
 của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc,
 chuyên chữa các chứng ngoại cảm,
 nội thương và có đủ thuốc hoàn tâm
 sắc vàng gói giấy hay đóng hộp để
 các bệnh nhân đi xa, tiện uống không
 lười sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng
 ạch đùm các bệnh nhân các phương
 : phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
 Quảng-Đức-Sinh
 31, phố Hàng Bồ, Hanoi

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. Hiên, 22 bis phố Huế, T-Đ.
 vàn-Huân 99 phố mới; Quảng-tiến-kỹ, 4
 phố hàng Long; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố
 hàng Đông — HÀ ĐÔNG: Hiên Nam-Thọ,
 Chợ Bưởi; Bắc-Châu Photo phố Bruxelles;
 Hàng-Phong ở Chợ Tía — NAM-ĐÌNH: Hiên
 Ich-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Long
 9 Nam-Tinh — BẮC-DƯƠNG: Hiên Chi-
 Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh
 162 Tiền-An — SONTÂY: Vạn-Thành 47
 Mậu-Tinh — HAIPHONG: Hiên Nam-Táo
 bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh
 Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tương 49 Gia
 Long — SAIGON: Hưng - Vượng 18
 d'Espagne.

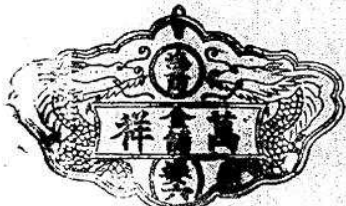
Các thanh trong ba kỳ có đại-lý bán,

BIJOUTERIE TONKINOISE

VAN TUỜNG

(Chính hiệu BÀ-LỤC)

HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Bản hiệu chược làm, bán và chữa đồ
 về đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã
 hơn 30 mươi năm nay; bạc giờ vàng cũng
 bằng tuổi đượm cầu.

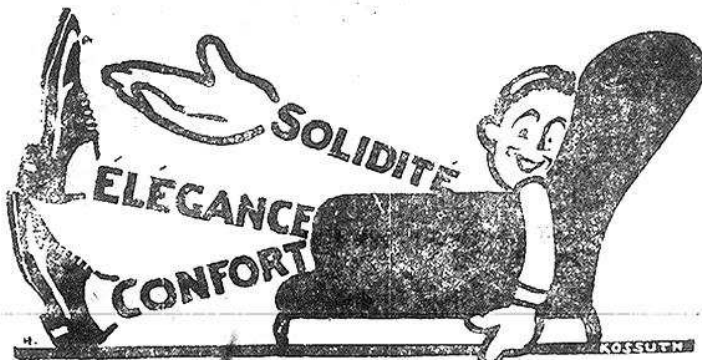
Lại có bán thêm các thứ chế tác hoa
 — Sứ Cao-lý, Huế-Kỳ, quả thanh, yến,
 ngọc-Nam.

Quý khách có lòng chiến cố sẽ không lo
 ngại chi phí.

Có bán theo cách luân hóa giao ngân

VAN-TUỜNG

**VẠN-TOÀN 95 Rue de la Soie Hanoi
 (Phố hàng đào)**

Mới có đủ các thứ giày tây đóng sẵn kiểu tân thời gia rất
 tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

**CÙNG CÁC NGÀI
 có bệnh nên biết**

Ông Hòa-gia-Ngu là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài
 Bắc ai cũng đều biết, ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hóa-
 Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm
 thuốc bấy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc
 bà con đã tưởng biết ông, bất luận lúc nào ai muốn bắt mạch
 xin đơn, ông vui lòng không quản tiền công, nhiều ít, hoặc
 không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế
 dùng pháp không hề giả rẻ, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ
 nữ, và các thứ cao đơn hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm
 lại là trong bào chế của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà
 con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

HIỆU ÍCH-CÁT

47 HÀNG GAI HANOI
 LÀM ĐỦ CÁC THỨ
 DẦU VÀ CLICHÉ
 GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ
 CAO-XU VÀ BIỂN ĐỒNG

**Hiệu Bào-chế
 Bào-Fình-An**

35 — Phố Hàng ngang
 Chân-Senk-Yu chủ nhân
 Giày nói số 550 HANOI

Là một hiệu Bào-chế
 do ông Chân-Senk-Yu
 có bằng cấp bên Tàu
 đứng chủ trương bán
 thuốc bào chế và các
 thứ cao đơn hoàn tán
 — Có đủ các thứ sâm
 thật tốt.

Tiền-sinh biện đở
 chữa cho nhiều các
 quẻ Tây Nam, có
 nhiều giấy chứng chỉ
 tốt.

Lúc nào quý-khách
 đến xem mạch tiền-

Hành cũng sẵn lòng tiếp không lấy tiền.

Hàng nhà kỹ thuật Paris

Imp. Moderne Hanoi